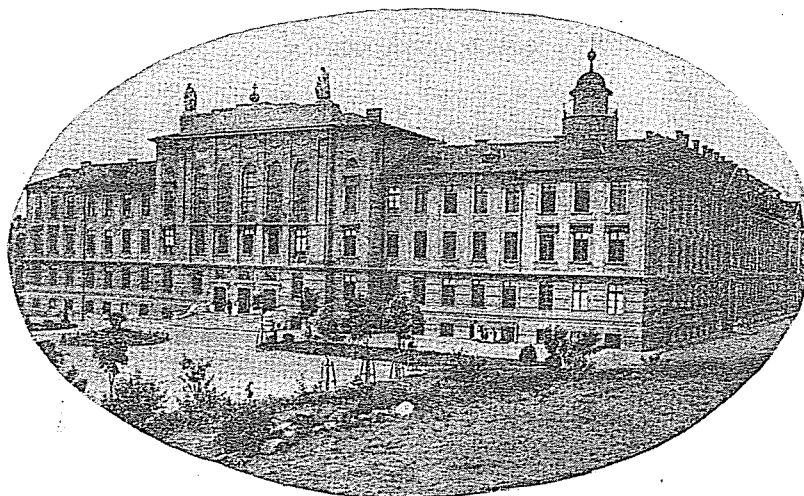

GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE

1992/2

" VIVOS VOCO, MORTUOS PLANGO... !"

Az elmúlt évtizedekben legtöbbször csak a holtak elszíratására hívtuk az élőket, olykor érettségi találkozóra, de azokon is csak a multat emlegettük. Ujabban egyre többször harangozunk ünnepi összejövetelekre, sőt fontos döntéseket előkészítő tanácskozásokra, mint pl. legutóbb a gimnáziumot támogató alapítvány ügyében. De még a koporsók és sírok felett elmondott búcsuztatókba is belekondulnak az újramezdés örömhírei! Szinte önkénytelenül újra rátalálunk Egyházunk ősi, de sokszor elfeledett tanítására az élők és a holtak egységéről. A mi messzelátó Prohászka Ottokárunk fogalmazta meg ezt a tanítást nagyon biztatóan, "A tulvilág tornácaiban" című elmélkedéseiben... Hogy a holtak Odaát már tisztán és világosan látják, amit itt a földön tettek vagy elmulasztottak, ezért bennünk az élőkben szeretnék pótolni mulasztásaikat és általunk folytatni elkezdett, de be nem fejezett alkotásaikat.

Nagyon szükségünk van most erre a hitre! Jelen szegénységünkben mult erőinek, a halottaknak biztatási és számonkérései segítenek bennünket talpon maradni és szinte kényszerítenek tovább az előrehaladásra! Joguk van ehhez! Az első világháború utáni reménytelenségben az akkori vallás- és közoktatási miniszternek, Klebelsberg Kunónak segítségével a gödöllői intézetet felépítő Takács Menyhért jászói prépost joggal vádolna bennünket, ha nem tudnók átmenteni az árpádkori premontrei örökségből felépített gödöllői alapítást a jövő századoknak, ahogyan ő ezt elképzelte! Ez azt jelenti, hogy az Egyetemi-negyed és az Alvég számára hamarosan használhatóvá kell tennünk félígkész templomunkat és tovább kell fejlesztenünk idén két első osztállyal megnyitott gimnáziumunkat. Ezen feladatok megvalósítására a multat ismerő, a jelent vállaló és a jövőért küzdeni tudó premontrei utódokat várnak és hívnak halottaink! Velük együtt mi is közös harangozással "hívjuk a másokat is éltetni akaró élőket" itthonról, a határokon tulról és szerte a nagyvilágból, ahová elkerültek a volt gödöllői tanárok és diákok!

Gödöllő, 1992. Mindszentek ünnepén

Fényi Ottó
perjel, az Egyesület
elnöke.

A HELYTÁLLÁS ÜNNEPE

Köszöntőt írni kényes dolog: az ember a fölemelő pillanat hatására hajlamos kicsit elrugaszkodni a realitástól, egy fokkal magasabb fordulatszámra kapcsolni, amivel megkérdőjelezi saját szavahihetőségét. Nos, én most olyan embert köszöntök, akinél erre semmi szükség sincs, hisz ezek ismerik, tanítványok, hívek, jóbarátok; s valamennyien nagyrabecsülik, emberként, papként, tanárként. Lelki szükségletem viszont nekem, nekünk, mindannyiunknak, hogy bár ezzel a pár sorral megköszönjük mindazt, amit tőle kaptunk. Tauszik Alajosról (a rendben felvett nevén Herman Józsefről) szól ez az írás, az egyházmegye és az összes magyar premontreiek szenioráról, aki vasárnap megéri élete nagy pillanatát, pappá szentelésének 65. évfordulóján, vasmiséjén mondhat hálát a Mennyei Atyának azért a ritka kegyelemért, hogy 88 esztendővel a vállán, együtt imádkozhat messze földről idezarándokolt papársai, öregdiákjai és lelki rokonai; a hívek körében. Hosszú és gyakran tövissel teletűzdelt volt az út idáig — bizonyára végig gondolja ma mindezt, készülve a szentmisére. Eszébe jut az egykori, meleg családi főszék, az egykori Alma Mater, a nagyváradi premontrei gimnázium, majd a jászóvári teológián s a budapesti egyetemen töltött ifjúkori évek, amikor csodálatos hivatására, a papira és tanárra felkészült. Tizenhét évet töltött

a gödöllői premontrei gimnáziumban, majd 1945-ben hazajött szülővárosába, ahol még négy esztendeig taníthatott, s ahol élete egyik legkegyetlenebb élménye várta: az államosítás-kor neki kellett átadnia, mint utolsó igazgatónak, az egykor oly híres iskolát.

BIHARI NAPLÓ. 1992. V. 2.

Tauszik H. József Alajos, a gödöllői premontrei gimnázium volt tanára, a nagyváradi premontrei gimnázium utolsó igazgatója életének 88. évében, miután május 3-án bemutatta a nagyváradi székesegyházban vasmiséjét, szeptember 21-én az örökkévalóságba költözött. Tempfli József nagyváradi megyéspüspök temette el a nagyváradi premontrei templom kriptájában szeptember 24-én.

Lezárult a jóságos szempár, nem nyílnak szólásra a mosolygós ajkak. Sokan két éve a gödöllői ünnepségen láhták viszont —s utoljára, néhányan még résztvettünk májusban Nagyváradon a vasmiséjén. A közös utolsó vacsora végén körbejárt egyenkénti koccintásra, mindenkihez személyes szavakat szólva. De már nagyon fáradtan. Érezte és éreztük a búcsúzást.

Két esztendeje körlevelünkben közreadtuk akkori beszédét. "Szeretett Fiaim, premontrei Öregdiákok"—szólt hozzánk egykori Kápolnáinkban a találkozó; mondanivalóját így fejezte be: "Gödöllőt soha-soha el ne felejtsetek!" Most mi mondjuk:..nem feledünk el szeretett Lojzi Bácsi..

MA ÉRTE SZÓL A HARANG

BIHARI NAPLÓ 1992. IX. 24.

Sötét volt, villanygyújtás ideje, amikor felberrent mellettem a telefon: meghalt Lojzi bácsi. Mikor? Ma este hat órakor. Ennyi. Egy darabig csend, csak a vonal megszokott zúgása hallatszik, apró zörejek, felfoghatatlan szófoszlányok, melyekre mérhetetlen súlyként telepszik rá a tény. a kétszer kettő. Magához tért? — kérdezem végül. Ez most nagyon fontos számomra, nem is tudom, miért. Talán bele akarok kapcsolkodni a gondolatba, hogy talán akkor nem szenvedett... De hát ki tudja. mi játszódik le egy élettől búcsúzó agyában? Persze, az elektromos hullámokat egzakt módon mérni lehet, meg minden, hetek óta, az orvosok szerint, nincs egy világos pillanata. De biztos ez? Ne fantáziáljunk, természetesen az orvosoknak van igazuk! Ahányszor bementem hozzá, míg ott feküdt az intenzív osztály egyik elkülönítőjében, mellette az egyhangúan csepegő infúzió állványa, egy nagyon mélyen alvó, halálisan fáradt ember látszatát keltette. Áldogáltam pár percig az ágy lábánál, majd megsimogattam. nemrég még telt, joviális arcát, mely ime, csonttá asszott — aztán kiosontam a szobából. Lent az után kény-

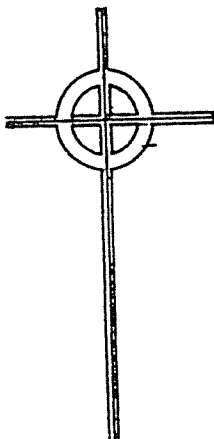
szerítettem magam, hogy ne azt a fentit, az eszméletlen haldoklót lássam, azon a nyomorúságos vaságyon, hanem valaki mást, aki valaha volt, amikor megismertem, egy még fiatal, jóságos, fehér reverendás tanárt, amint megpróbál bevezetni minket az élet rejtelmeibe a biológiaórán, meg a vegyi képletek különös világába, vagy elnéző mosollyal derül kamaszos bolondságainkon...

Tehát bevezetett. Hatalmas élet, amit végigjárt, benne szinte az egész század. Mi mindent látott, mi mindent hallott, mennyit tanult: tudományt és életbölcseiséget, emberséget, és most elvitte magával a tudást, a tapasztalatot, a jót és rosszat, melyből ez a kilenc évtized bőségesen részesítette. A vasmiséjét követő baráti vacsorán, annyira szeretett tanítványai körében, már reszketeg hangon, de nagyon tudatosan beszélt nekünk arról, hogy a magas kor nem érdem, inkább nyűg. S ha van érték benne, az az, hogy az ember végig gondolhatja életét, számba veheti, hogyan sáfarkodott a talentumokkal, ha még lehet, jóvátéheti hibáit, mulasztásait, megengesztelheti, akiket megbántott, meg-

bocsát a vétkezőknek. Ha valaki, ő fenéig üritette a keserű poharat: pályája csúcsán parancsolták le a katedrálról, neki jutott a szomorú feladat, mint a premontrei gimnázium utolsó igazgatójának, hogy az államosításkor átadja az ősi iskola kulcsait; majd börtönbe zárták, mert a régi fényében szeretete volna látni annyira szeretett kékhajú templomát, s élete végén örült, hogy meghúzhatta magát nővére kis lakásában... De jutott számára elégtétel is, mellyel a Mindenható itt a földi létben meg akarta jutalmazni hűségét: még megérte a rendjének újjászülését jelentő első novicius-beöltöztetést, s a ritka jubileumot, pappá szentelésének hatvanötödik évfordulóját. Egy egész város szeretete kísérte az ünnepi oltár elé — ahogyan egy egész város részvéte búcsúzik tőle a mai napon, utolsó útján, amikor végső nyughelyére költözik a premontrei templom kriptájába, Károly Irén, Szilágyi Dózsa s a többi paptanár, tudós mellé, akik annyit tettek a városért.

Tauszik H. József Alajos emléke ott fog élni tanítványai, hívei szívében.

FEKETE ATTILA

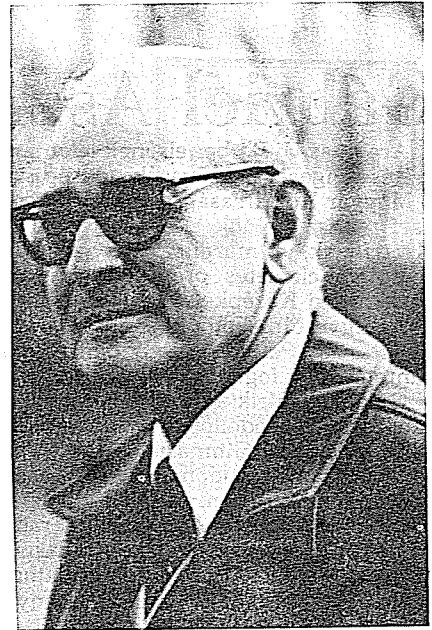

KÁRCSINK!

Szomoruan álljuk itt körül koporsódat, mert abban reménykedtünk, hogy velünk együtt látni fogod volt iskoládnak, a premontrei gimnáziumnak újraéledését, amelyhez 1929-től kezdve kötődöttél. Ott voltál az első indulásnál, az első sportpálya kiépítésénél, de kivetted részedet a foglytábor utáni helyreállítás kemény munkájából is. Most, mikor ujrakezdünk, szükség lenne okos tanácsaidra. Sok személyes emlék fűzött össze a Renddel és tanítványaiddal. Nincs érettségi találkozó, hogy ne emlegetnénk a Veled összekötő sportversenyeket, cserkész táborokat, kirándulásokat és siturákat. Derűs egyéniségeddel sok munkatársadnak és tanítványodnak tudtál segítségére lenni.

Viszonozza a Megváltó mindazokat, amiket "egynek tettél a legkisebbek közül" a benne hívőknek megígért örök élettel!

/Fényi Ottó perjel ur bucsuztatta 1992. VIII.7.-én a gödöllői temetésen./

ÖTVÖS KÁROLY tanár ur

JASAS GUSZTÁV GÉZA az ősi premontrei földről, Abauj megyéből származott. Az egri szemináriumból az akkor visszatért Jászóra ment papnövendéknek. Budapesten, a Pázmány Péter Tudományegyetemen készült fel a tanításra történelemből és földrajzból. Gödöllői tanárkodása rövid ideig tartott: 1946-tól az 1948-as államosításig. Ettől kezdve a váci egyházmegye szolgálatában végzett nagyon gondos és hasznos munkát, amelyről a temetésén őszinte elismeréssel emlékezett meg Stein Ernő főesperes. Augusztus 19.-én temettük el a gödöllői városi temető premontrei parcellájában Ft. Stefancsik Konrád mellé.

Halottaink

De jó lelkiismerettel nézünk-e az élők szemébe?

Furcsa, szorongató érzés évtizedek múltán látközi régi ismerőssel, s felfedezni arcán azokat a jeleket, melyek láttán az orvosok szó nélkül is megértik egymás baljós gondolatát. Döbbenetes nyugtáznai: emberek vagyunk, meghalunk.

Sánta Ferenc egyik megrázó elbeszélése (*Sokan voltak a címe*) a halálra ítélt öreg történetét mondja el, akik kikísérnek a büdösbarlanghoz, mert amíg él, a kicsinyek, az életre valók szája elől vonja el a falatot. Meg kell halnia, hogy a fiatalabbak élhessenek. Nem sokkal azután olvastam ezt az elbeszélést, hogy a Nagyvilágban egy felkavaró, hasonló témájú japán kisregényt szorongtam végig, folyvást arra gondolva: el kell jönnie annak a korszaknak, amikor megtiszteljük az elmúlást és méltó életet biztosítunk a vele való találkozásra készülőknek, az öregeknek, betegeknek.

Most itt vagyunk. Kizarándokolunk a temetőbe, virágokat vásárolunk, beszívjuk az őszi avar fanyar illatát, méceszt és gyertyát gyújtunk a síroknál, csendes beszélgetések során idézzük az elhunytak emlékezetét, imákat mormolunk értük.

Béke honolhat-e szívünkben, amikor napról napra találkozunk a lassan hervadó, a sír felé ballagó kopott öregekkel, kiknek arcán már látható az elmúlás érintése? A feketébe öltözött öregasszonyok láttán, kik előre gyászolják magukat, ugyan mit érzünk? Mit akkor, amikor látjuk őket a zöldsárga standja melletti szemétkosarakban turkálni, ahonnan az ebédre valót gyűjtögetik össze? Mit válaszolunk a padon kornyadozó öregúrnak, aki arra kér, ne dobjuk el a félig égett cigarettát? Mi jár a fejünkben, amikor arról halunk, olvasunk, hogy 2 milliónyi öreg, nyugdíjas mindenfajta érdekvédelem nélkül, riadtan várja, mi lesz sorsa holnap, holnapután, ha uralomra jutnak a piac törvényei?

Nem érezhet-e jogos lelkifurdalást az a társadalom, amely halálra ítéli az élők egy részét?

Amelyben évtizedek során sikerült teljesen felélni azokat az anyagi javakat, amelyek a mostani öregek békés és nyugodt életét biztosíthatták volna?

Amely kényszeredetten úgy emlegeti öregjeit, mint akiket — sajnos — el kell tártani?

Amely kétségbeesve próbálja emelni a nyugdíjakat, ám azok mindig az emberhez méltó megélhetés költségei mögött kocognak?

Amely intézményesítette a családon kívül rekesztett, elhagyott öregek befogadására szolgáló otthonokat?

Ugyan hol, mikor kezdődött bűnbeszűnk? Melyik volt az a szörnyű pillanat, amikor olyan pályára állítottuk az öregek életét, amely egyre sebesebben visz a mélybe? A temetőbe? A sírkeresztek alá?

Jézus végignézett a tömegben, amely körülvette, és ezt mondta: ezek az én anyáim és testvéreim. Mit mondunk mi, amikor végigszemlélődünk az öregek, az elmúlás felé botladozók csapatán, amely körülvesz bennünket és segítséget, vigasztalást, enyhületet remél?

Hogyan készülünk majd mi a halálra, ha így készítjük fel a betegeket és a gyámolításunkra szorulókat?

„Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát és vegye fel keresztjét” — mondta a Tanító. Nem azt mondta, tegyük a keresztet az öregek vállára!

Megrendítő erővel fogalmazza meg Claudel drámájában Jeanne d'Arc a végszót: „Nincsen hatalmasabb, mint a szeretet.”

Tudunk jól szeretni?

(r. l.)

Gábrriel Asztrik kitüntetése

ÚJ EMBER 1992. VI. 21.

Amint az Új Ember elsőnek jelentette a hazai és tengerentúli olvasóközönség számára: a Magyar Köztársaság Kormánya, Antall József miniszterelnök előterjesztésére Gábrriel Asztriknak, a margitszigeti Szent Mihály-templom címzetes prépostjának a Magyar Érdemrend Középkeresztjét adományozta.

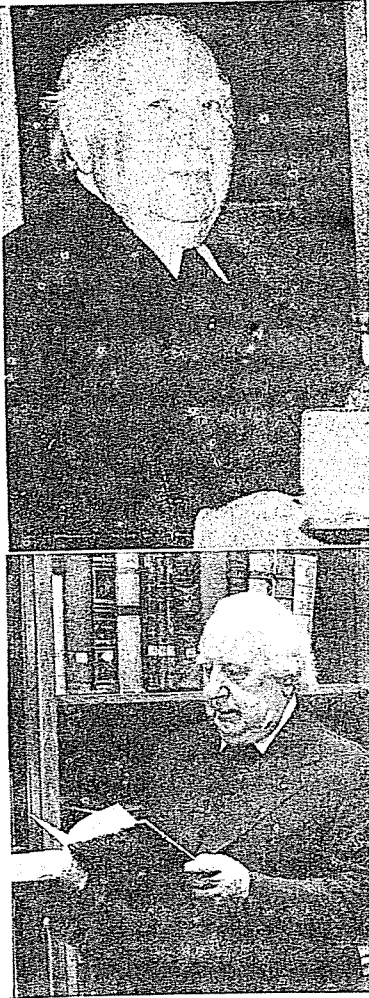
Az Egyesült Államok magyarországi nagykövete, Tar Pál Washingtonban adta át a kitüntetést egy fogadás keretében.

Gabriel Asztrik a Pázmány Péter Egyetem tanára és a Gödöllői Premontrei Kanonokrend Francia Gimnáziumának igazgatója volt. A Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli, a Münchener Bajor és a párizsi Francia Akadémia levelező tagja, a Francia Becsületrend lovagja és tisztje, az Olasz Érdemkereszt parancsnoka (Commendatore) és a pápai Pro Ecclesia et Pontifice arany érdemrend tulajdonosa.

Nemrég tért vissza Írországból, ahol a Dublini Egyetem 400 éves évfordulóján az amerikai Notre Dame Egyetemet képviselte. Az ünnepi díszvacsorán találkozott Írország nemrég megválasztott új elnökével, Mary Robinsonnal. Az ünnepség alkalmából rendezett kongresszuson a dublini Ussher Színházban Gábrriel Asztrik a Pázmány Péter által alapított nagyszombati egyetemről tartott előadást. A kongresszus programján az egyetem magyar nevét, Nagyszombatot tüntették fel. Az 1635-ben alapított intézmény jogutódja a mai Eötvös Loránd Tudományegyetem.

University of Notre Dame
P.O. Box 578
Notre Dame, Indiana,
46556-0578 USA

Dr. A.L. Gabriel

Gabriel Asztrik (Pécs, Baranya vm., 1907. dec. 10. -): premontrei pap, történész. * Tan.: 1941: PPT, bölcsészeti habilitáció. * Lh.: 1946-: USA. * Karr.: 1950-51, 1979-80: az Institut for Advanced Study (Princeton) tanára, 1953-74: az Univ. of Notre Dame, 1963-64: a Harvard Univ. professzora, 1973: a Catholic Historical Association, 1974-85: az International Commission for the History of Universities elnöke. 1966: az Ambrosiana Könyvtár (Milánó) tb. doktora. * Tag: 1962: Académie Française des Inscriptions et Belles Lettres, 1972: Bavarian Akademie lev. tag. * Díj: Palmes Académiques (1950), Árpád-aranyérem (1962), Légion d'Honneur (1966), Officer (1969), Commander of the Order Merit (1969), Pro Ecclesia et Pontifice (1976). * Publ.: Hungária, Magyar Szemle, Katolikus Szemle, Oriente Europeo, Humanities, Paléographie 1981, Speculum, Traditio, Analecta Praemontrantensia, The Catholic Historical Review, Revue d'Université d'Ottawa, Cross and Crown, Estudios, Corvina, Scriptorium, Journal of the History of Ideas, The American Ecclesiastical Review, Oriente Europeo, Classica et Mediaevalia, Annales de l'Université de Paris, Bulletin de l'Académie International Libre des Sciences et des Lettres, The Polish Review, The American Philosophical Society Year Book, Revue d'histoire de l'Eglise de France, The American Journal of Comparative Law, Folia Ambrosiana, Medieval and Renaissance Studies, Medium Aevum, L'année canonique, Catholic Hungarian's Sunday, Gedenboek Orde van Prémontré, Manuscripta és Recueil de Travaux offert à M. Clovis Brunel. (Paris, 1955); Új Hungária: Európa Évkönyve. (München, 1959); The Forward Movement of the Fourteenth Century. (Baltimore, 1962); Lexikon für Theologie und Kirche. (Freiburg, 1963).

A tanítványok mindig figyelemmel kísérték Professzoruk tudományos, és nemzetközileg elismert kiváló tevékenységét. Ezért nem csak gratulálnak az újabb kitüntetéshez az öregdiákok, tisztelettel köszöntve Egyesületünk fővédnökét, de várják viszontlátásra az ABBE-t szeretettel a Szent Norbert-napi találkozón 1993-ban Gödöllőn.

A művelődési és közoktatási miniszter nevében Kálmán Attila államtitkár kiemelkedő tudományos munkája elismeréseként Pro Cultura Hungarica emléklapokat adott át Bernard Le Calloc'-nak, a breton származású francia professzornak, aki magyar felesége és barátai, tanítványai körében kifogástalan magyarsággal köszöntö meg a kitüntetést. 1947-ben jött először Magyarországra, és mint a Francia Intézet tanára, a gödöllői premontrei gimnáziumban tanított. Mikor az iskolát bezárták, a francia követség (akkor még csak Légation volt, nem Ambassade, nagykövetség) felkérésére még három évig, a követség egyik titkáráként Budapesten maradt. Azután hosszú évekig nem jöhetett. De Párizsban sem szakadt el a magyaroktól. A magyar nyelv, irodalom, történelem lelkes híve, kutatója maradt. Az Ecole des langues orientales-on, a keleti nyelvek főiskoláján tanult (a magyart ma is itt tanítják). Kilenc nyelven beszél. A Francia Finnugor Társaság alelnöke, számos tudományos társaság tisztségviselője, tagja Franciaországban. Francia nyelven monográfiát adott ki Körösi Csoma Sándorról, jelenleg Körösi Csoma-lexikonon dolgozik - egy egész kutatócsoportnak is dicséretre válna, amit ő egyedül elvégez. Magyarországon a Körösi Csoma Társaság, a Magyar Földrajzi Társaság és a Magyar Orvostörténelmi Társaság tiszteletbeli tagja. Kutat, előadásokat tart, s dolgozik a francia Szenátusban tanácsadóként. Gyakran jön Magyarországra. Barátaival csak magyarul levelezik.

Jó volt visszajönni

- Le Havre-ban születtem - kezdi beszélgetésünket az emléklapok átadása után -, Bretagne-ban. A Le Calloc'-h, tudja, ugyanolyan gyakori név a bretonoknál, mint a Kovács vagy a Kis a magyaroknál. A háború idején Algírba kerültem, ott kezdtem az egyetemet, majd Párizsban, a Sorbonne-on folytattam. Amint megszereztem a diplomát, megkérdeztek, nincs-e kedvem külföldön dolgozni. Örömmel vállalkoztam rá. Így kerültem Magyarországra. Gödöllőn, a premontrei atyák mellett világi tanárok is tanítottak. A magyar nyelvet és a matematikát kivéve minden mást franciául.

- Kikre emlékszik ebből az időszakból?

- Két gödöllői tanítványom most is itt van, jöttek volna többen is, de ilyenkor mindenki szabadságon van. A hajdani tanárok közül igen sokra becsülöm dr. Fényi Ottó premontrei kanonokot, akit mindig megkeresek, ha Magyarországra jövök. Ő német szakos volt, rendkívül erős akaratú, bátor ember, a legnehezebb körülmények között is kitartott. Amikor már nem taníthatott, nem misézhetett, esztorgályosként dolgozott, de mindig megmaradt igazi papnak. Neki köszönhető, hogy nem tűnt el a premontrei rendház. Most felépített egy kis templomot, és dolgozik az új rendházért. Ebben az évben, szeptemberben megnyílik Gödöllőn a premontrei általános iskola. Az egyik legkitartóbb ember, akit ismerek, újra gyújtotta a lámpát...

- Az iskola után a követségen dolgozott, egy nagyon nehéz időszakban...

- Főleg a magyaroknak volt nehéz, de nekem is, mert megszerettem őket, láttam, hogy szenvednek, félnek, hogy ok nélkül börtönbe csuknak embereket. Rettenetes idők voltak. A követség alkalmazottai is csak negyven kilométeres körzetben közlekedhettek Budapest környékén, külön engedélyt kellett kérni, ha messzebb kellett mennünk...

- Meddig maradt Budapesten?

- Pontosan emlékszem a napra is. Sztálin haláláig: Amikor visszatértem Párizsba, tanultam finitűl, észtil, magyarul, újbörögül, szerbhorvátul és oroszul. Csak a hatvanas években épült ki újra a kapcsolat Francia- és Magyarországgal között, de a barátaimmal addig is leveleztünk, persze nem politizáltunk, főleg tudományos dolgokról írtunk egymásnak. A hatvanas évek elejétől újra évente jöttünk a feleségemmel. Rengeteg könyvet vásároltam, bújtam a könyvtárakat, levéltárakat...

- Mikor kezdett Körösi Csomával foglalkozni?

- 1983-ban, születésének kétszáz éves évfordulója előtt egy évvel. Éppen azért, hogy az évfordulóra már bemutatthassan a franciáknak, akik ebben az évszázadban egyáltalán nem írtak róla. Engem az évszázadban egyáltalán nem írtak róla. Engem az fogott meg, hogy milyen önfeláldozóan vetette bele magát a kutatásokba. Ez év tavaszán kiállítás rendeztem a saját Körösi Csoma-gyűjteményemből a párizsi Magyar Intézetben. A megemlékezésre legalább kétszáz ember eljött, ami igazán rendkívülinek számít.

Z. P. krónikája

Gyertya a hősi halottakért

Egy napló, Zimándi Pius – egykori premontrei szerzetes, későbbi kirekesztett – csöndes, pontos, kis és nagy eseményeket egyaránt följegyző krónikája nemrégiben szinte véletlenül előkerült, s az idei könyvhéten – az 56-os Intézet és a Századvég kiadó gondozásában – annyi év után végre közlésre jutott. Jegyzője 1956-57-ben vezette ezt a tanúságtételt, melynek elményközelsége, egyszersmind szükséges távolságtartása adja hitelét.

Zimándi Pius
A
FORRADALOM
ÉVE
Krónika 1956-ból

századvég kiadó

Zimándi Pius

– Ki volt ez a furcsa nevű szerzetes? Gondolom, nem Zimándi Pius az eredeti neve...

– Zillich István, sváb származású, igaz magyar hazafi, premontrei szerzetes tanár. Úgy tudom, Budafokon volt gimnáziumi igazgató 1949-ig, amikor a szerzetesrendek feloszlásával nemcsak az állásából csöppent ki, hanem a mozgásszabadsága is veszélybe került. Attól kezdve egy ideig szinte félfelgátlásban élt. Rónay György, a kiváló katolikus író nyújtott neki menedéket rózsadombi lakásának cselédszobájában. Azokban az években „bedolgozóként” működött a Nyelvtudományi Intézetben és az MTA nagyszótár-szerkesztőségében. Emellett irodalomtörténész is volt: szenvedélyes érdeklődéssel és szorgalommal foglalkozott Péterfi Jenő életművével. Egy róla írt monográfiát hagyott hátra, amely már csak 1974 végén bekövetkezett halála után jelent meg.

– Vajon minek tulajdonítható, hogy ez az ember már 1956. január 1-jén érezte, hogy majd olyasmi történik ebben az országban, aminek minden előjelét, a legapróbb jeleneteket is rögzíteni kell?

A napló bevezető, nagyon szép, emelkedett sorai világosan megmondják, hogy ezt az utókor magyarjainak szánja, annak érdekében, hogy megismerjék ezt az idősz-

kot, és tanulságokat vonhassanak le belőle. Tehát ő már 1956 elején megérezte, hogy most feljegyzésre érdemes idők következnek. Különlegesen érdekessé teszi a naplót, hogy ez az ember a társadalom és a közélet periferiájára volt kizorítva, sőt kipenderítve. Ugyanakkor azáltal, hogy Rónay Györgyéknel lakott és az ő barátaikkal érintkezett, továbbá sűrűn bejárt a Nyelvtudományi Intézetbe, az értelmiség felső rétegének informáltságához juthatott.

– Meddig vezeti krónikáját Zimándi Pius?

– A napló 1957 elejéig folydogál rendszeresen, naponta, azután megrikul. Végül 1957. november 3-án, vasárnap, nyilvánvalóan a szovjet beavatkozás első évfordulójának előestéjén fejeződik be, ezzel a néhány mondattal: „És most itthon újra meggyújtottam a gyertyámat. Már nem a nemzetiszínűt, amit égetni szoktam, valahányszor egy-egy felkelő kivégzésének híre eljutott hozzám. Az a gyertya már régen csonkig égett. Új lobog a helyén most, halottak napi gyertya, emlékezésül mindazokra, akik életüket adták értünk. Nyugodjanak békében.”

Premontreiek

A gödöllői premontrei gimnázium tanárai és növendékei beírták magukat a magyar művelődéstörténetbe. Olyan kiváló történetész működött itt, mint Hermann Egyed, akinek egyháztörténeti összefoglalása ma is „alapmű”, a magyar lelkiségnek olyan mestere, mint Vidákovich Aladár, a Péterffy-monográfiájával oly sokat dolgozó kiváló pedagógus, Zimándi Pius és hosszan lehetne sorolni azokat a nagy személyiségeket, akik nemzedékek sorát nevelték. Hasonlóan fontos volt a csornai premontreiek szerepe is.

Most, hogy újraélednek a rendek, s a premontreiek megkezdték szerzetesi életüket, s már fiatalok is választották e hivatást, az Élet című katolikus folyóirat egyik régebbi számából idézzük fel Rónay György Gödöllőről és a premontrei szellemről szóló írását (az ő lelki fejlődésében ugyancsak döntő szerepet játszottak premontrei tanárai, akiket mindig tisztelettel és hálával emlegetett. A nagy staféta című versében pedig a költészet eszközeivel idézte fel életének boldog ifjú éveit), abban a biztos tudatban, hogy Gödöllőnek, Csornának és a magyarországi premontreieknek jövője legalább oly szép lesz, mint múltjuk volt.

A rend legnagyobb hatású és kisugárzású alakja kétségtelenül Mécs László. A premontreieket idézve tesszük közzé egyik, kötetben eddig ki nem adott költeményét, mely az elképzelt, szilárd papi magatartásnak és hivatástudatnak ma is időszerű megfogalmazása.

nia. A finoman barokk rendházat mintha egyenesen a tájba komponálták volna. A gimnázium nyugodt, empír; bent fehér, világos folyosók, derűs termek, minden csupán napfény. A konviktus egy árnyalattal sötétebb. Az egyik munkahely, a másik otthon. „Úszoda is van” – mondja, aki kalauzál s az ember kicsit féltékeny és kicsit büszke. Akkor még nem volt úszoda... Nézed a kék medencét és szelíd, ártalmatlan hívógyat érzel. Minden ismerős, és mégis...

A rend ezerszázharmincöt óta él Magyarországon. Tudós kutatók szerint ekkor alapították a bozókai monostort; ez volt az első. Aztán jött Garáb, majd Váradhegyfok: a premontreieket a tizenkettedik század nagy lendülete hozta hazánkba. A középkor végén a ferencesek és domonkosok mellett ők a leghatalmasabb, legmunkásabb szerzetesrend hazánkban. Aztán jön a török s minden földül. A kódexek megsemmisülnek, a monostorok romba dőlnek, szerzetesek és apácák menekülni kénytelenek. A barokk kor végén új virágzás támad, s akkor meg II. József oszlatja föl a rendet. De erejét csapás nem törhette meg: nem embereiben él, több papjainál és birtokainál, nem zárható épületekbe: anyagtalan, tiszta lényege végigömlő keresztyén kultúránknak majd egész életén. S Gödöllő a háború után új életre eszmélő Magyarországon egyik jelképes alkotása: nézzük csak végig a képeket az alapítás-

ról. alapkövetételekről, ünnepélyekről: egy közelmúlt történelem levegőjét érezzük. Gödöllő, a szunnyadó barokk városka fölött, egy jó arasszal följebb a legmagasabb házaknál is, kibontakozik egy nyolcszázéves hagyomány s magához öleli a jövőt: az ország ifjúságát...

Gödöllő valaha a Grassalkovichok fészke volt. Hatvantól majd Kecske-métig nyúltak a család birtokai. A kastély tipikus Grassalkovich-épület s körülötte a hatalmas park: mint egy nagyon szép, magyar-osztrák angol táj. szénaboglyákkal és fűzekkel. S a Rákos, a történelmi Rákos csobog keresztül rajta: az ifjúság patétikus Berzsenyi-hangulatait idézi. Az alkonyat vörösen csillan a tükrén. Tavasz van: egy hónap? – valamivel több és csupa virág lesz minden; aztán kinyit az ákác s fehér hullámaival elborítja a tájat. Akkorra a fűvészkertben, a gimnázium fölött is kivirítanak a diákok szeretettel ápolat különös növényei.

Az estes szelíd köddel száll le. kékbe, lilába burkolja a vidéket. Egy-egy fehér reverenda villan a rendház előtt, és harangszól.

Gödöllőt magába zárja az este. Fények csillannak a földön, csillannak a földön, csillannak a földön. csillagok felelnék rá oda-fönt. S a város fölött csukott, színes szárnnyal virraszt az időtlen ifjúság...

Rónay György

Gödöllő

A villamos erdők közt kanyarog, s ha ablakán kitekintesz, érzed a tölgyek illatát, látod a lomb közt villanó könnyű fényt s egy csikban fejed fölött az ég hihetetlen kékjét. S ahogy az erdők közül kiérsz egy pillanatra, föltűnik a távolban egy torony, meg a gimnázium homlokzatának sima vonala, tejejen a szobrokkal. S egyszerre megcsap az ifjúság. „Szentjakab” – ez állomáson a villamos meg sem áll talán; csak a tő csillan feléd a völgyből, partján jegenyekkel. Kiránduláson jártál itt egyszer – emlékszel, a tavaszi influenza idején volt, amikor elmaradtak az órák s a nap lágyan, melegen csalta elő a selymes kis leveleket –. békákat kergettek be göröngyökkel a vízbe; azóta se láttál akkora békákat. Egy perc az egész, máris elnyel újra az erdő. De mintha másképp verné vissza a motor zaját; ami eddig volt, művelten is vadon; ami most következik, bár vadonabb, sejteni a művelt tájat. S mint egy meglepetés, bukkán föl hirtelen a kis órház s a park kapuja.

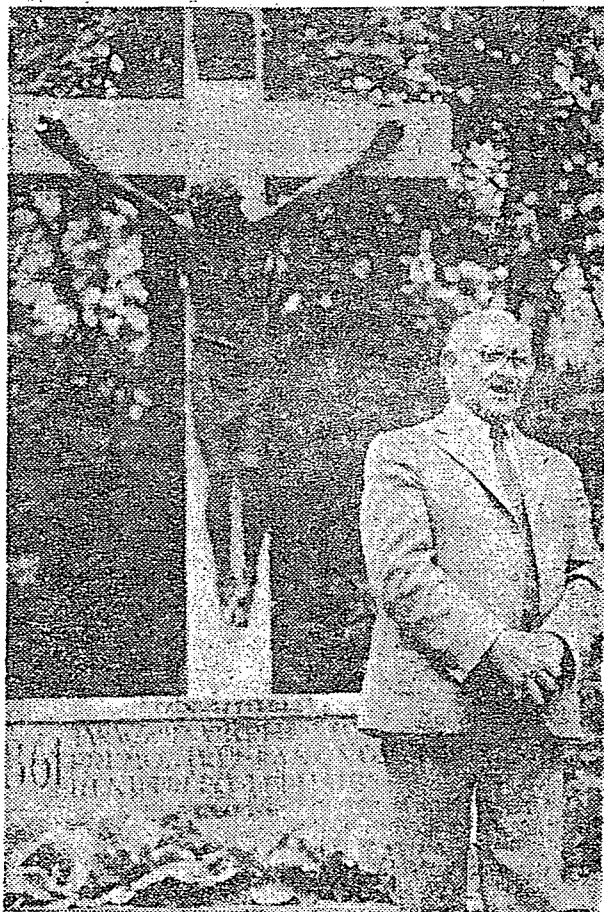
Gödöllő... A parkok és az akácillatok városa. Egy maroknyi barokk paradicsom, hegyek és erdők koszorújában. Apró házak, olykor színes üvegablakokkal, nagy, tágas utcák, majd szűkebben kanyargók, hepehupás kövezet: váratlan képek is akadnak. Ez itt a széles tér, közepén egész kis erdő, teniszpályával és öreg szoborral: mozi is van, plakátokkal. Igazi kisváros; de ha letérsz, valahol elfogy lábad alól a kő és kedves faluba érsz. Lépted fölveri a port és kutyák acsarkodnak rád a kerítések mögül.

Parkok és akácillat? Az ő városuk Gödöllő, meg a vonatoké. Óránként átrobbog rajta a villamos, szélén meg vonatok kúsznak el, hosszú sípszóval köszöntik az erdőt, lassan merülnek le a lejtőn. Besznye felé – arra fények is vannak – eltűnnek s csak csipős füst marad utánuk.

Túl a sínekén – nem állomás ez, de már-már pályaudvar. annyi rajta a sín s mind fényesen csillog –. ott túl kerítésbe ütközől, egy egész kis birodalomba. A premontreiek...

Kálmán herceg szobra áll a rendház előtt. Körülötte virágok, petüniák, rengeteg petü-

Felemelő vízvázlasztó

A rendi temetőben Kovács Kolos tanár szolt az öregdiákokhoz. Szerinte nem kellene újabb esztendő várni a következő találkozóra, legyen minden régi tanuló közös ünnepe az újakkal az augusztusi Veni Sancte a kápolnában

A Gödöllői Premontrei Perjelség hívja azokat az érettségi előtt álló vagy már leérettségizett, illetve diplomás fiatal férfiakat, akik élethivatásukként vállalják szerzetesrendi közösségben a lelkipásztori vagy az oktatási és nevelési munkát, az idén ősszel újra megnyíló Gödöllői premontrei Szent Norbert Gimnáziumban. Érdeklődni és jelentkezni lehet 2100 Gödöllő, Fácán sor 3. vagy 2072 Zsámbék, Rk. Plébánia.

Hatvanéves érettségi találkozózt tartottak a napokban a Gödöllői Jászó-Premontrei Kanonokrendi Reál Gimnázium első elsősei és a következő tanévben — évtizedek után — ismét első elsősök ülnek az iskolapadokba az immár egyetem városban. Magyarország Trianon után elvesztette a premontrei rend nagyváradi, kassai és rozsnói iskoláit, helyettük építette a gödöllőt. Az utóbbit az államosítással vették el a tanítótrendtől. Mi is beszámoltunk róla: tavaly év végén megállapodás született, amely szerint az egyetem két épületet átad a rendnek rendház és iskola céljára.

Evtizedek történelme dióhéjban. És közben egy állomás: a hét végén rendezték meg a lassan ismét hagyományossá váló Szent Norbert ünnepi találkozót és a Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesületének közgyűlését.

Az öregdiákok először a városi temetőben nyugvó tanárok sírkertjét keresték fel, majd a Fácán sori új kápolna még vakolatlan falai között vettek részt a jövőre elsőszökökkel együtt a Szent Norbert tiszteletére rendezett ünnepi misén. Fényi Ottó gödöllői perjel előjáróban elmondta: immár nemcsak az egykori diákokra és tanáraikra lehet emlékezni, hanem azok segítségét is meg lehet köszönni, akik adományaikkal támogatták a kápolna építését.

Délután a közeli rendi temetőben tisztelegtek az elődök emléke előtt. Kovács Kolos — aki 9 évesen kezdte tanulmányait a gimnáziumban, és 1948-ig paptanára volt az intézménynek — rövid beszédében arra utalt, hogy itt, a Duna és Tisza közti vízvázlasztó dombon kicsit mi is kiemelkedünk a hétköznapi világából, amikor a rend gödöllői jövőjét alapító Takács Menyhért prépost prelátus emlékére állított Fadrusz-feszületet megkoszorúzzuk.

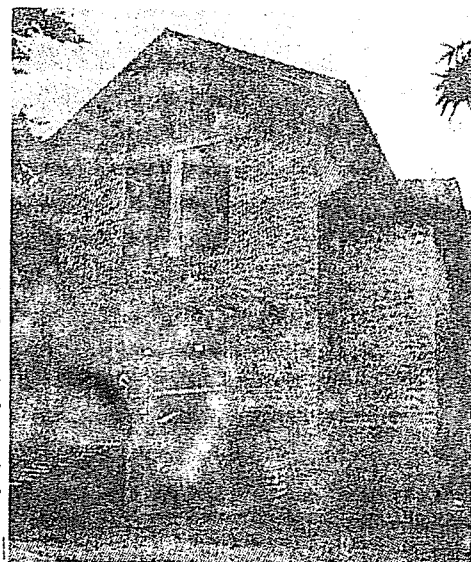
A közgyűlés is telt házzal vonzott a régi kápolnába, amely ma az egyetem színházterme. Bellus Zoltán az öregdiák egyesület két és fél éves tevékenységéről mérlegelt megvonva kiemelte, hogy sikerült az eredeti célt megvalósítani: élő, létező közösséget teremteni. Jelenleg 430 fős a tagság, közülük kilencvenen külföldön élnek. Dr. Tóth Zsigmond István arról számolt be, hogy május 13-án bejelentették a gimnáziumot és tanulói segítő alapítvány létrehozását.

Az öregdiákok segítségével bizony nagy szükség van. A gödöllői perjelség ugyan is egyszerre két feladatot vállalt. A kápolna építését és a nyolcosztályos gimnázium újraindítását. Elgondolkodtat, hogy a gödöllői iskolát immár másodszor kell építeniük! Az egyetemről kapott épületet ugyanis — milliókért! — át kell alakítani, osztálytermeket kell berendezni falai között. Ez olyan anyagi áldozatvállalást kíván, ami nem nélkülözhet a társadalom segítségét. Balázs Gusztáv

A premontreiek újra Gödöllőn!

Premontreiek. A fiatalabbak csak a híres múltú rend történetéről hallhattak, az idősebbek pedig még egy-egy nagynevű premontrei szerzetes emlékét őrzik. Nem tudtunk róluk többet, mert nem tudhatunk. Voltak azonban tanítványaik, akik ha nem találkozhattak is Gödöllőn, a volt iskolájukban, össze-összejöttek, s próbálták legalább az emléket fönntartani a rendnek. Most újra összegyűlhetnek a városban — mint arról már hírt adtunk —, hiszen a rend megkezdte működését. Fényi Ottó perjel külföldi és belföldi támogatók révén templomot kezdett építtetni az egyetem szomszédságában. „A rend örül, s a nagy család, amely aggódott az elmúlt évtizedekben, most ünnepel. Úgy jöttünk össze, mint a család, amely szétszóródott és újra összetalálkozik ebben a házban. Otthon ez nekünk és Istennek is, s hála neki nemcsak a múltról tudunk beszélni, de a jelenről is. Van rendi utánpótlás, gimnázium, és terveket szövünk a jövőre. Ez a mise ezért legyen hálaadó mise” — kezdte a szentmisét a perjel. A szentbeszédet Virányi Ottó kanonok mondta, aki a rend budafoki iskolájába járt hajdanán. A szertartás után Fényi Ottóval beszélgettünk.

AZ ÉPÜLŐ TEMPLOM

— A premontreiek már Szent Norbert életében letelepedtek Magyarországon. A legelső prépostság Nagyvárad mellett, Várad-hegyfokon volt. A hagyomány szerint még Szent Norbert életében, tehát 1134 előtt megalakult. Érdekessége a gödöllői rendháznak, hogy „Nagyvárad unokája”. Ugyanis Nagyváradról alapították Jászt, onnan pedig Gödöllőt. Amikor az első világháború után két felvidéki iskolánk, a kassai és a rozsnói, valamint az erdélyi, nagyváradi elveszett, három tanári karunk maradt munka nélkül. Ez volt Gödöllő szerencsése, hiszen három tanári karból állíthatták össze nevelői gárdáját. Régen a zsámbéki plébánia is a miénk volt, most jó másfél éve visszakaptuk. Az ottani rendházat is Várad-hegyfokról alapították, mint Jászt. Tudni kell, hogy két fő irányzata van a premontreieknek. Egy, amely erősen a belső életre koncentrált, a ciszter és bencés hagyományok alapján, a másik pedig a norberti irányzat: a belül átélt, átélmélkedett dolgokat átadni az embereknek, latinul „contemplata tradere”. Ez a kettősség valósulhat most meg. Zsámbék maradjon meg a régi hagyományok mellett, s Gödöllő adja tovább a fiataloknak a tudást, hiszen a tanítás is pasztoráció.

Kimondottan tanító renddé a premontreiek 1802-ben váltak, amikor I. Ferenc újra engedélyezte működésüket. A bencészeket, cisztereket és premontreiket, birtokaik méretének arányában, úgynevezett kultúrteherrel látták el. Ekkor vállalta el a csornai prépostság a szombathelyi és keszthelyi iskolát, Jászó pedig Kassát, Rozsnót és Nagyváradot. Így volt egészen az első világháborúig, de Trianon után a rendnek megmaradt a határokon inneni birtokállománya, kultúrteher nélkül. Klebersberg Kuno ezt látva, felkérte az akkori prépostunkat, Takács Menyhértet, hogy hozzon létre Gödöllőn iskolát. Ez hatalmas vállalkozás volt abban az időben. A megmaradt nem túl nagy birtokokra külföldi kölcsönöket vettek fel, főleg Hollandiából. A gimnázium építését 1923-ban kezdték, s rá egy évre már tanítás folyt a falak között. Utána építették fel a konviktot. Hatalmas négyoszlopnak tervezték, amelynek egyik sarkán kimaradt egy rész a jövőre templomnak. Sajnos ez nem épült meg akkor, mert mire 1929-ben készen lett a konviktus a rendházzal, addigra anyagilag annyira kimerült a rend, hogy a templommal várni kellett. A Felvidék és Erdély visszacsatolásakor megnyitottuk ottani iskoláinkat is. A második világháború mindezt elvitte, és 1950-ben Gödöllő is az államé lett.

Nevezetesebb tanáraink, akik a tudományok és a nemzet történetébe is beírták nevüket — a teljesség igénye nélkül — dr. Sthulmann Patrik, a gödöllői gimnázium első igazgatója, aki Rónay Györgynek — iskolánk egyik leghíresebb diákjának kedves tanára volt. Hermann Egyed, szegedi egyháztörténész is tanított nálunk. Kumorovitz Bernát több éven át volt igazgatója a gödöllői intézménynek, idén tavasszal halt meg. Zimándi Pius és Balji Károly, a kristálytan jeles szakértője is tanárunk volt. Váradon Károly Irénus tanított, akiről azt mondják, már Marconi előtt felfedezte a szikrátvírvit. Ő rendezte be az első röntgenlaboratóriumot a városban és a kórház számára felvételeket készített a betegekről. Ez okozta halálát is, hiszen nem ismerték a sugárzás veszélyességét.

Gábel Asztrik irodalomtörténész is nálunk tanított, neki a francia gimnázium létrehozásában volt kiemelkedő szerepe. Teleki Pálék a német befolyás enyhítésére 1938-ban francia gimnáziumot indítottak. Gábel Asztrik érdeme, hogy francia anyanyelvű tanárokat hívott meg. Sok esetben a német fogolytáborokból szöktette ki a francia hadifoglyokat. Bármilyen foglalkozású volt is, társalkodtak a diákokkal. Így a fiúk megtanultak franciául. 1937-ben Budafokon is alapítottunk iskolát. A rend akkor vállalkozott erre, amikor három gimnázium tanári kara dolgozott nálunk, s nem tudtuk, hogy rövidesen visszakapjuk az elcsatolt területeken lévő iskolákat. A visszacsatoláskor nagy feladat volt a régi és az új iskolák megfelelő ellátása.

Az államosítás előtti létszámról szeretnék tudni. Mit szüntettek meg egyetlen tollvonással?

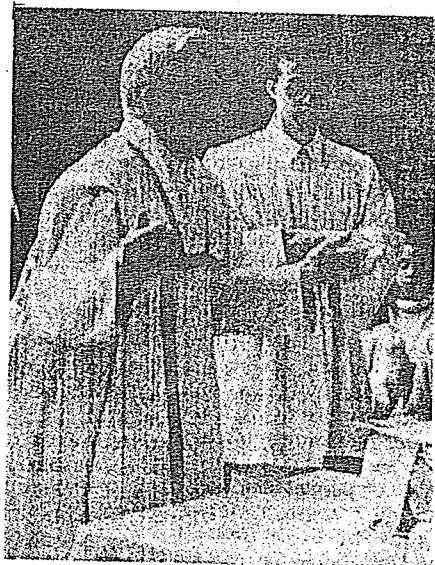
— A feloszlítás előtt száz felszenteltrel beszél a rendi névtár, a novíciusok száma pedig 10-15 volt. A gimnáziumban a bentlakók Budapest és a vidék gazdag polgárainak gyermekei voltak, mintegy kétszázötvenen. A rend a kezdetektől szíven viselte a szegény, ám tehetséges gyerekek patronálását. Így a környék falvaiból sokan jártak be a gödöllői iskolába, ahol szorgalmukkal utolérték a jobb helyzetből indult, ám néha lustább konviktorokat.

Sok híressé vált diákunk volt. Rónay Györgyöt már említettem. Nálunk tanult Vikár László, az MTA Zenetudományi Intézetének munkatársa, a Zeneakadémia tanára, Ruffly Péter, a közismert újságíró, Herczegh Gábor akadémikus, alkotmányjogász, az Alkotmánybíróság tagja.

Vikár László épp beszélgetésünk alatt lépett be a szobába. Mikor megtudta, hogy újságíró vagyok, csak ennyit mondott: úgy emlékezem vissza gimnáziumi éveimre, mint egész életemre kiható és meghatározó élményre: az idegen nyelvek és a magyar irodalom iránti szeretetet itt oltották belénk.

— Manapság gondot jelent — folytatta Fényi Ottó —, hogy még régen három tanári karból kellett ellátnunk öt iskolát, ma egy kivérzett rend szeretne (és fog is) indítani egyetlen iskolát. Volt tanítványaink közül, akik pedagógusok lettek, sokan nálunk tanítanak majd. Terveink szerint az ötödikes általános iskolának megfelelő első gimnáziumi osztályban kezdjük meg szeptemberben a tanítást. A régi iskolát, amelynek belterülete 27 ezer négyzetméter, nem akarjuk visszakövetelni az egyetemtól — nem akarjuk őket lehetetlen helyzetbe hozni. Tantermeinket az Agráregyetem sok esetben nagy összegért laboratóriummal alakította át, ezért kölcsönös megértéssel, két újabb épületükben kezdjük meg a tanítást, amelyeket átalakítunk, hogy megfeleljenek új funkciójuknak. A kollégiumból rendházat, a tanárképzőből pedig iskolát alakítunk ki. Kissé furcsa, hogy az állam kártalanítja azokat, akiket elvettek valamilyen ingatlant, de nem adnak pénzt annak, aki a visszakapott épületeket meghatározott funkcióra akarja alkalmassá tenni. A rendház kialakítására a rendtől kaptunk támogatást, de az iskolához csak hazai segítségre számíthatunk. Kérvényt juttattunk el a minisztériumhoz és a Püspöki Karhoz. Ahhoz, hogy szeptemberben indulni tudjunk, az épületnek július végére el kell készülnie. Öt novíciusunk csak sok-sok év múlva taníthat majd, de már tudják, hogy a hagyomány és a hírnév kötelezi őket: fejelemre, szeretetre, hűségre, hogy méltóképpen folytathassák a nagy elődök munkáját — fejezte be mondandóját Fényi Ottó perjel.

Bókay László

FÉNYI OTTÓ PERJEL A HÁLAADÓ SZENTMISÉN

A minket oktató és nevelő Premontrei Rendnek nem maradt semmije, de megmaradtak hálás tanítványai!

Most mi segítsünk az újrakezdésben, adományaikkal támogatva a kápolna és egyesületi otthonunk felépítését. A kápolna építésére befizetés:

Belföldön: a "Premontrei Priorátus" 2100 Gödöllő Fácán sor 3. megnevezésű, 566 542135 számlára csekk-lapon történhet

Külföldről: valutaátutalás az OTP Budapest, II. ker. 94893 sz. devizaszámlára lehetséges.

Az adományozók igazolást kapnak a befizetett összegről, mely levonható a személyi jövedelem adóalapból.

Erénnyel győzni fogsz

Két irodalmi nagyság gondolataival is gazdagították a gödöllői Szent Norbert Gimnázium tanévnyitóját. Dr. Gergely Elemér miniszter Mécs Lászlót idézte, mint aki talán a legszebben fogalmazta meg a pedagógusok feladatát: „Vadócba rózsát ojtok, hogy szebb legyen a föld”. Dr. Korzenszky Richárd miniszteri biztos Illyés Gyulára hivatkozott, aki szerint „A szél kihívásaira a fa gyökereivel válaszol”. Legyen most ez a bevezetése annak az írásnak, amely alapjául a Fényi Ottó premontrai perjel, a gimnázium igazgatójával készített STV kábeltelevíziós összeállítás szolgált. (A műsor ma 19 óra után is látható a városi kábeltelevízió.)

— Közel hat évtizede, 1934 őszén jöttem Gödöllőre, a premontrai rendbe, melyet — mivel részben a Felvidékről származom — már gyerekkoromban ismertem — emlékezett vissza Fényi Ottó, amikor a gimnázium tanári szobájában beszélgettünk. — A rend ősi fészke Jászóvár. A közelben Rozsnyón és Kassán működött premontrai iskola, a távolban Naggyáradon. Miután mind a hármat megszüntették, tanári karaikból válogatták ki 1923–24-ben azokat, akik a gödöllői újjáépítésben folytatták rendünk tanítói munkáját.

— En 1940-ben diplomáztam, magyar–német

szakon. Közben két évet külföldön, Ausztriában és Svájcban töltöttem, majd az 1941/42-es tanévben kezdtem tanítani. Kedves emlékem a II. Rákóczi Ferenc Cserkészcsapat irányítása és vezetése a gimnáziumban, valamint sok egyéb ifjúsági rendezvény szervezése, lebonyolítása.

— 1948-ban közbeszólt az államosítás.

— Ezután a rend még két évig itt élt, majd a fácánosi rendi temető maradt az egyetlen hely számunkra Gödöllőn. A rendi halottakon kívül itt temették el a környékbéli harokban elesett magyar katonákat. Később egy másik sírkertet nyitottunk a vá-

rosi temetőben. Odahoztuk halottainkat, bárhol élték az országban. Így nem szakadtunk el Gödöllőtől. Sőt, éppen ezzel akartuk megmutatni, hogy ide vissza akarunk térni! Van egy ősi telepesszöveg, amely szerint az ember ott van otthon, ahol eltemeti a halottait. Mi ehhez tartottuk magunkat.

— Évtizedekig nem is teltettek ezenkívül mást.

— A nyolcvanas években már megpróbálhattuk a Fácán soron egy nyugdíjasotthon létesítését, ahol öregjeink, így én is megpihenhettünk. Amikor megcsillant a lehetősége a rendi élet újrakezdésének, még nem bízhattunk az iskolanyitásban. Kápolna építéséhez kezdtünk, hogy el tudjuk látni az Alvég pasztorizációját, amit korábban is végeztünk a gimnáziumi kápolnában. Így jutottunk el a közel-múlthoz, amikor hosszú tárgyalások kezdődtek az egyetemen és a minisztériumokkal az iskola

ügyében. Tavaly, karácsony előtt egy nappal írtuk alá a szerződést, amely értelmében az egyetem két melléképületét megkaptuk. Az óvoda mellett, úgynevezett vörös téglás épületben alakítottuk ki a gimnáziumot, a szomszédságban lesz a rendházunk. Sok-sok fáradozás után értünk el a tanévnyitáshoz, nem kevés segítséggel. Az iskolában szeretnénk régi nevelési eszményünk jegyében dolgozni, amit a legjobban a Virtute vinces jelmondat fejez ki. Ezt átörököltük a régi felvidéki iskoláktól. Azt jelenti, hogy

B. G.

Mocsárcsapolás? Kápolnaépítés?

A cím átvitt és valós értelemben is megállja a helyét Gödöllőn, a premontraiak most ősszel újraindult nyolcosztályos gimnáziumában. Mocsárcsapolás és kápolnaépítés volt a kezdő fázisa a premontraiak első lakhelyén, Premontrában történt letelepedésének. Ezzel telt a szerzetesek élete, s amint egy kis földet hódítottak el a mocsárból, templomot építettek. Hasonló sors jutott osztályrészül a gödöllőieknek is. Erről beszélt Fényi Ottó perjel, mikor az elmúlt napokban a rend generális főapátja megáldotta az új templom egy részét, s jelenlétében egy novícius — Márton testvér — hároméves fogadalmát tette. A csodával határos, hogy az építésmérnök fiatalember hivatást érzett szívében, s a tanulmányaihoz közeli rendet választotta. Az egyetemen ugyanis a premontrai építéssel foglalkozott, s így került egyre közelebb a rendhez, ahol tudását kamatoztatva templom és rendház építésében vehetett részt perjele oldalán.

Aztán segíthetett az iskola építésében is. Amiről tervként számoltunk be, mára valóság lett: újra működik a premontrai nyolcosztályos iskola Gödöllőn. Az agráregyetemmel folytatott viszonylag békés tárgyalások lehetővé tették, hogy csereingatlan átadásával annak iskolai funkcióra való átépítésével idén ősszel az oktatást megkezdhessek. Szerényen, de hatalmas energiával dolgoznak, hiszen hatvan gyermek kulturálódása, testi-lelki fejlődése múlik most már rajtuk. Két — máshol ötödik osztálynak megfelelő — évfolyamot indítottak. A gyerekek angol vagy német nyelvet is tanulhatnak. Mikor ott jártam, Fényi atya — az igazgató úr — épp szülői értekezletre készült, s előtte megbeszélést tartott a szülői munkaközösség tagjaival. Rendtársával, Fördög László Benedekkel beszélgettem az iskolaindítás fáradságos, ám örömszerző munkájáról. Tőle tudtam meg, hogy

ENGEDELMESSÉGET, TISZTASÁGOT, SZEGÉNYSÉGET, KÖZÖS ÉLETET FOGAD HOLNAPY DÉNES — MÁRTON TESTVÉR

az iskolát azért nem a régi épületben nyitották újra, mert azt az egyetem már olyan mértékben átalakította, „belakta”, hogy értelmetlen lett volna visszakérni. Így született az a mindkét fél számára elfogadható megoldás, hogy az iskola egy újabban épült házban kezdhesse meg működését, miután az iskola céljaira átalakították. Az irodákból tantermek, nyelvi labor, előadók lettek. Remélik, anyagi forrásai növekedése révén, a tetőteret beépítve, illetve a visszakapott telekre szén építkezve igazi gimnáziummá fejleszthetik iskolájukat.

Nagy volt a túljelentkezés, válogatni tudtak a felveendő diákok közt, nem felekezeti hovatartozás, hanem képességek szerint. A gödöllői-premontrai hagyományoknak megfelelően olyan gyerekek is van, aki nem katolikus, még olyan is, aki meg sincs keresz-

telve. Igaz, ők vállalták, hogy előbb-utóbb az egyház tagjai lesznek. Abban is követték az iskola mai vezetői a régi hagyományokat, hogy nemcsak gödöllői gyerekeket vettek fel, hanem a környék falvainak tehetségesebb fiataljait is.

Öröm és ajándék a város számára, hogy a nagyvárú rend ismét visszatért, s öröm ez a szerzetesek számára is, hiszen saját életük példájával, a civilekből is álló tanári kar helyes megválasztásával, a tanárok példamutatásával talán jobb keresztények, jobb felnőttek, szakemberek kerülhetnek ki közülük az életbe. Abban is reménykednek a szerzetesek, hogy az iskolában tanuló gyerekekben, látva az atyák életének szépségét, feltámad a papi hivatás, hogy Istennek és az országnak szolgáljanak.

Bókay

" EXEGI MONUMENTUM AERE PERENNIUS "

"A gondviselő Uristen kegyelméből új otthonhoz jutott a sors-
üldözött Premontrei Kanonokrend. Alig van kulturintézmény, amely annyit
veszített és szenvedett volna Magyarország megcsonkítása által, mint a
vele 800 éves múltjában összeforrott /jászó-/premontrei Rend. E Rend
újjaszületése a nagy múltban gyökerező életenergiájuknak a jele, de
örvendetes tüneménye egyszermind a magyar nemzeti kultúra minden el-
nyomatáson diadalmaskodó, kipusztíthatatlan ősserejének, mely a gödöllői
Fácánosban is biztatóan rügysz. "-idézet a Szent Norbertről nevezett
Gödöllői Premontrei Nevelőintézet és Gimnázium 1924. évi első évköny-
véből.

A legtöbbet veszített magyar tanítórend az első világháború
utáni legnagyobb kulturintézetet létesítette Gödöllőn, hogy folytathas-
sa az évszázados, európai kapcsolatokkal dústott oktatói és nevelői
munkáját. A második világháború végén tönkretett intézményt a Rend újra
használhatóvá tette, berendezte, falai között újra indította a gimnáziumot,
ahol 1924-től 1948-ig mi voltunk a tanítványok, évente több, mint
öt százán.

Aztán immár a határokon innen fosztotta meg a Rendet minde-
nétől az akkori államhatalom, nem csak a gimnáziumi tevékenységétől és
intézményeitől, hanem utánna elhurcolással és elűzéssel rendi lététől is.

A premontreieknek nem maradt semmiük, de megmaradtak hálás
tanítványai. Az egykori diákok gyakorta látogattak vissza Gödöllőre, nem
csak emlékeik felidézésére, de tanáraikkal és osztálytársaikkal való
találkozásra is. Amikor később már az Alma Mater falai közé nem léphet-
tünk be, akkor a Fácános rendi-temetőjében gyűltünk össze. Az elűzött ta-
nárok közül többeket volt tanítványaik segítettek a nehéz időkben, ottho-
nukat is megosztva velük. Négy évtizeden keresztül-ezt bátran állíthatjuk
a tanítványok ragaszkodása adott erőt a Rend szétszórt tagjainak össze-
tartásukkal, erősítve a hitet az újjáéledésben. A hosszú időszak mulan-
dóságában sok tanárunk és diáktársunk eltávozott az élők sorából, de
mindig ott voltak az öregdiákok a temetéseken, immár maguk is 60-80 év
terhével vállaikon. Érezve ezt a közösséget, meghatottan mondta egy idő-
közben felszentelt kanonok: "büszke lehetek, hogy premontrei vagyok"
Ez a tudat adja erőt a rend utódainak.

A múltban mi a gimnázium ablakaiból kitekintve a hősi emlék-
művet láthattuk, tetején egy érckehelyben Nagyvárád, Kassa, Rozsnyó ősi
gimnáziumainak jogfolytonosságát jelképezve, onnan hozott föld volt el-
helyezve. Ezen iskolák diákjai számára is Gödöllő lett az együvé tartozás
helye: az emlékmű márványtábláin az ő hősi halottainak nevei is fel vol-
tak tüntetve. A mi gimnáziumunk sok halottjának neve bizony már el sem
férne-de azóta magát az emlékművet is szétverték, s már a gödöllői föld-
del vegyült össze.

Az új gimnázium épülete ezen a dombon áll, ahonnan a régi gim-
názium falaira esik a tekintet, ahol 1924-től a mi nemzedékünket oktat-
ták és nevelték a premontreiek. A kápolnánk feletti oromzaton a föld-
gömbből a kettős kereszt magasodott, alatta a "VIRTUTE VINCES" mélyített
betűi, két oldalt a tanító és tanítvány szobraival. Ezen jelképeket is el-
tüntették, csak mi látjuk még múltunk emlékezetével: a kereszt gondolata
a lelkekben maradt meg, a "virtute vincet"-eszméiséget a szíveikbe ültet-
ték át az öregdiákok.

Egy iskola kiválóságát a tanárok képzettsége és nevelői ké-
pessége határozhatja meg, de értékelése a tanítványok további működése,
magatartása, élete alapján történhet.

A latin szavak formálásával mondhatjuk ezért: "Ércnél maradan-
dóbb emléket" emeltek a premontreiek Gödöllőn!

60 éve halt meg Klebelsberg Kunó

A magyar közoktatásügy nagy reformerének nevét a kommunizmus éveiben nem lehetett kiejteni sem. 1938-ban emelt szobrát a régi Erzsébet híd pesti hídfőjénél 1945 után barbár módon lerombolták. Pedig *Klebelsberg Kunó* személye és munkássága szervesen összeforrott a magyar közművelődéssel és oktatásüggyel, a keresztény-magyar szellemiséggel.

Családja nagy érdemeket szerzett a török elleni háborúk során. Ferenc nevű férfi tagja épp Budavár visszafoglalásakor tanúsított hősiességéért kapott grófi címet.

Klebelsberg Kunó 1875. november 13-án született az arad megyei Magyarpécskán. Középiskolai tanulmányait már a székesfehérvári ciszterciéknél végezte. Budapesti és berlini egyetemi tanulmányok után 1898-ban a politikai tudományok doktorává avatták a magyar fővárosban. Ezt követően állami szolgálatba lépett, fokozatosan haladt előre a hivatali ranglétrán. Sok éven át a miniszterelnökség harmadik ügyosztályának vezetőjeként működött. 1910-től a közigazgatási bíróság keretén belül a legfontosabb ügyekben kellett döntenie. Az első háború kitörésének évében a Közoktatásügyi Minisztérium ad-

minisztratív államtitkárának nevezték ki. Ügyvezető igazgatója volt egy évtizeden át a Julián-egyesületnek, mely Széchenyi Béla kezdeményezése nyomán a folyami magyar hajósok nemzeti és kulturális gondozását vállalta el.

1921-ben belügyminiszter lett, majd 1922-ben átvette a Vallás- és Közoktatási Minisztérium vezetését. Majdnem tíz esztendeig volt első embere a kultusz tárcának, számos kiemelkedő esemény és alapítvány fűződik nevéhez.

A pozsonyi egyetem Pécsre és a kolozsvári Szegedre való áthelyezése éppúgy az ő körülbíró munkáját dicséri, mint a külföldi magyar kollégiumok és kutatóintézetek létrehozása. Fölismerte a népiskolák döntő jelentőségét, komoly fejlesztéssel növelte azok minőségét és számát. Széles körű reformokat vezetett be; az országgyűlés munkájában is tevékenyen részt vett. Az Akadémia igazgatósági tagjaként is működött és számos értékes publikációt tett közzé. 1932 októberében bekövetkezett halála súlyos vesztesége volt a hazai szellemi életnek.

szeghalmi

Vadócba rózsát oltok...

Az ötvenes években egy pedagógus-továbbképzésen történt. Hátrányos helyzetű iskola veszélyeztetett tanulóiról szolt beszámoló. Befejezésül egy hatásosnak vélt Mécs-versből idéztem, gondolva, megtehetem, úgysem ismerik.

Mivel egyre több a nehezen nevelhető gyermek, próbáljunk még nagyobb hivatástudattal azon fáradozni: sikerüljön a vadócba is rózsát oltani, hogy szebb legyen a föld! — javasoltam.

Mondandómat nagy taps követte. Majd a szünetben odajött hozzám az oktatási osztályvezető és diszkrétén megjegyezte:

— Azért Mécs Lászlót mégsem kellett volna idézned...

Kissé meglepődtem, de legalább annyira örültem az elmarasztalásnak, mert arról győződtem meg, hogy bárhonnan jöttünk is, bármilyen világlátással rendelkezünk is, Mécs László versét ismerték, eszmeiségét értették és nyilván magukéva is tették.

Napjaink válságos helyzete sürgeti az Élet jobbításáért való küzdelmet. Példaként áll előttünk a öreg kertész szemlélete és cselekedete a papkölto vallomásával, hitével:

„... én lelket oltok az evangéliumból,
midőn kobzom jószágos zenéjű verset költ;
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!”
(Thuránszky)

Nem Semprun híres regényéről írnék. Hogy öregszem, mind rosszabbul alszom, fel-felriadok, hogy aztán reggel felé zuhanjak mély álomba. Álmaimban indulok nagyobb utakra, mindig gyermekfejjel, mindig apám fogja a kezemet. Egy pszichiáter bizonyára érdekes következtetéseket vonna le ebből a tényből. Én csak azt érzem, hogy visszatért ifjúságom boldog, védett békessége, apám hangját is hallani vélem, amint anyámat nyugtatgatja, ne aggódjék, sötétedés előtt biztosan hazatérünk.

Hétfőn vagy kedden olvastam végig lapunk gödöllői beszámolóját az újra induló premontreiek célkitűzéseiről és nehézségeiről. Éjjel — vagy inkább hajnal felé — apámmal utaztunk a HÉV-en. Ritkán látam igazán izgatottnak, most az volt. Többször elmondta, igyekezzem rendesen viselkedni, ne szürcsöljem a levest, ne zöttyenjek le a székre, mielőtt befejezik az asztali imádságot, értelmesen és hangosan válaszoljak a kérdésekre... csupa olyasmit mondott, amit a nagyanyám szokott, csak az maradt el a végéről, ha szólnak hozzám, hajtsum meg magam illedelmesen, és jól érthetően mutakozzam be. Nagyanyám ragaszkodott a meghajláshoz, minek következtében még tinédzserkoromban is pukedliket vágtam ki, mint a jólnevelt kislányok.

Ez Gödöllő, mondta apám, megfogta a kezemet és megindultunk egy árnyas úton. Időnként egy szekér haladt el mellettünk, majd diákok rohantak végig az

A nagy utasás

úton harsány csatakiáltásokkal. S amikor már a messziről is jól látható, hatalmas épülethez közelítettünk, mosolygós férfi jött elé, kitért karral, fehér reverendában, kék cingulussal a derekán.

Jól ismertem ezt az öltözetet. Vasárnaponként néha fölkerelkedtünk, Budafokra mentünk az ottani gimnáziumba, melynek Zimándi Pius volt az igazgatója. Kéthárom hetenként ő is eljött hozzánk, de mindig civilben, degeszre tömött aktakájával, melyben jegyzeteit és különnyomatait őrizte. Alig ismertem meg, amikor először láttam a premontreiek szép viseletében.

„Szóval ez a fiad” — mondta a mosolygós premontrei és fejemre tette tenyerét. Meleg volt a tenyere, nyugalom, derű áramlott belém az érintésétől. „Hogy hívnak, kisember?”, s én, ahogy illett, megmondtam a nevem, hangosan, jól artikulálva. „Én vagyok a Bacsó Vili bácsi”, s ő is megfogta a kezemet. Így vonultunk be hármasban a nagykapun. Apámat hamarosan elsodorták mellőlem. Mászor riadtan nyugtáztam volna ezt, de „Vili bácsi” oly utolérhetetlen kedvességgel vett gondjaiba, hogy megfélemedtem ijedségerőlről, mely akkor fogott el, amikor megpillantottam a hatalmas termetű Hermann Egyedet — ő volt apám osztályfőnö-

ke — és a nála is természetesebb Vidákovich Aladárt.

Bacsó Vili bácsi azonnal belopta magát a szívembe. Vidám matematikust még sohasem láttam (azóta is ritkán). „Fiú... fiú — kiáltotta, miközben csokoládékat varázsolott elő különféle rejtekekből —, te is olyan nagy matematikus leszel, mint apád volt!” Annyit azért tudtam, hogy apám részben az ő irgalmából érettségizett jelesen e tárgyból, így hát nem jártam messze az igazságtól, amikor lelkesülten bólogattam.

Amikor apám feleszmélt a viszontlátás örömeiből, s rám talált, éppen különféle hamutartókat raktam Vili bácsi csillogóan tar fejére. Tengert játszottunk, nagy utazást hamutartóhajók pőfőgték koponyáján, s akkorákat nevetett, hogy zengett bele a folyosó. „Fiú... fiú... nagy gazember lehetsz!” — harsogta mulhatatlan édességgel, s én lelkesen helyesletem, hiszen annyira örült gazságomnak.

Apám vasvillaszemekkel tekintett rám, de látva tanára önfeladt derűjét, megenyhült. Ebéd után együtt sétáltunk a parkban. Vili bácsi elkísért bennünket a HÉV-ig, s hosszan integetett utánunk. Biztonság kedvéért megsimítottam zsebemben a titkon kapott üveghamutartót, a zászlóshajót. „Ne szólj apádnak.”

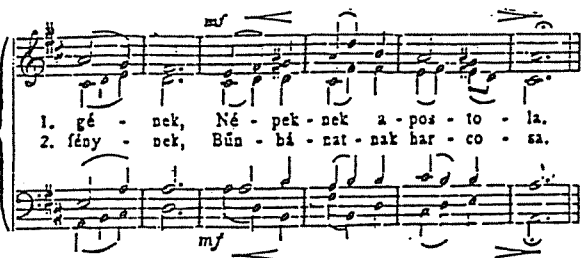
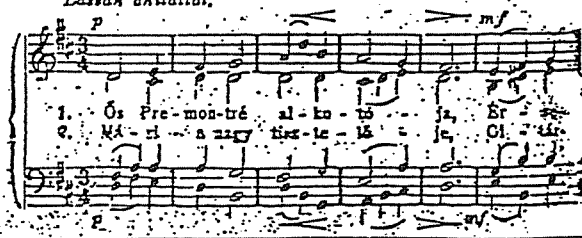
Nem szóltam. A hamutartó elmerült a tengerben, Bacsó Vilmos elköltözött a temetőbe. De álmaimban megjelenik, s hármasban megyünk kézen fogva a nap felé.

Rónay László

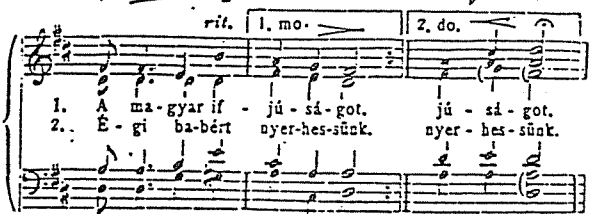
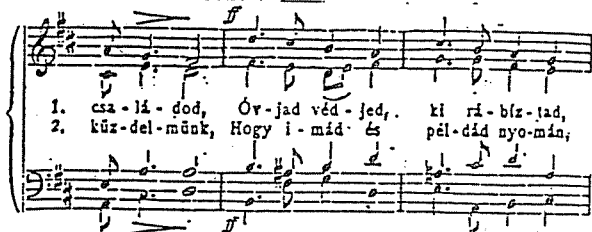
ÁNEK A SZENTEK RÓL.

115. Szent Norbertről.

Dallam: Rösch Mihály. Szöveg: Dr. Kovács Lajos Ord. Prem.
Lassan dőlattal.

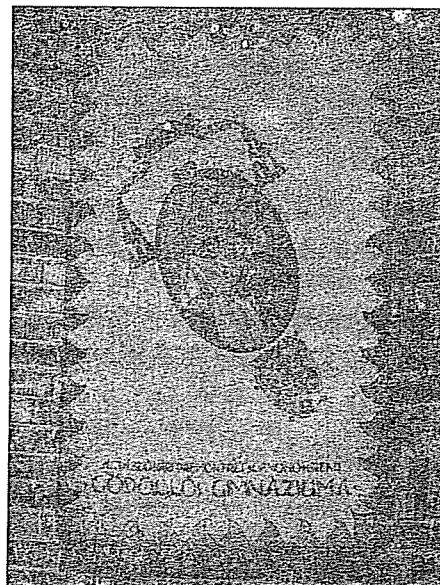
ÁNEK A SZENTEK RÓL.

TÖRTÉNETTUDÁS NÉLKÜL ki foghatja fel tisztán a jelent? s kinek nincs múltja, hova ülteti a jövőndőt, mely mélyebb földet kíván, mint a jelennek arasznyira ható kérge?

Hunfalvy Pál
1841

Az újra induló gimnázium tanévnyitóján megjelent sok öregdiák a régi kápolna termében visszaemlékezett sok év előtti saját Veni Sancte-jára. Az ünnepségen Fabinyi József /1924-ben kisdiákként ott volt az első évnyitón, majd a "nagy staféta" győztes futója is volt. /adta át egykori diákzászlónkat az új elsősöknek, Lőrincz Ádám kezeihez.

TAGDIJFIZETÉS.

Az 1992. évre a tagdíjat /300 Ft/ illetve az esetleges megajánlással növelt összeget kérjük az év folyamán befizetni. A belföldiek ezt a melékelt utalványon, vagy személyesen eszközölhetik; hasonlóan az elmaradt tagdíjat és a jelvény térítést is. Figyelembe véve egyes tagok anyagi körülményeit, továbbá a Felvidéken és Erdélyben lakók helyzetét, a tagdíj mérséklését ill. elhagyását az évfolyamfelelősök is javasolhatják, illetve közölik az Egyesület vezetőségével ezt a tényt. Kérjük a nehéz helyzetben lévő diáktársak felderítését, hogy a rászorulókat lehetőségeink szerint támogathassuk. Belföldi befizetés az Egyesület részére a gödöllői OTP-nél kezelt "763-2608" sz. csekk számlára történik. Külföldről valuta-átutalás az Egyesület nevére, az "OTP Gödöllő 217-98405, 2621/0112513" sz. devizaszámlára lehetséges. Kérjük a külföldieket, hogy a valutát devizaszámlánkra utalják át, vagy hazalátogatóval küldjék el adományukat, mivel /főleg a magánbankok által kezelt/ itt a csekkek beváltásáért igen magas összegű levonást számolnak fel. Köszönjük!

GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE

Tagsági névsor 4.sz.kiegészítés

Változások 1992.III.15-1992.X.15-ig

Elhunyt tanárok: Kumorovitz Bernát +1992. Gödöllő Városi Temető
Ötvös Károly +1992. Gödöllő Városi Temető
Tauszik Alajos +1992. Nagyvárad pr.templom
Vasas Gusztáv Géza +1992. Gödöllői városi temető

1932.évf.	1944.évf.	1949.évf.	
+Ujváry Ferenc	Bokor Emil	Dudásné	Kálmán Gusztáv
1935.évf.	1945.évf.	/Horváth Etelka/	Lábady András
+Balogh Barna	Pászti Péter	1950.évf.	Évf.kiv.
1940.évf.	1946.évf.	Vastagh Tibor	Bresel Gusztáv
+Máthé Lajos	Hoyos Béla		Reskovitsné
1941.évf.	1948.évf.		/Marton Erzsébet/
+Móricz András	Mokos Sándor	Kassaiak:	Törökné
1942.évf.	Tamás László	Umstädter György	/Balogh Mária/
Bosits Miklós	1935.évf.	1952.évf.	
Szalgháry László	+Gyarmati András	Ásvásyné	
Kovács Ferenc	1933.évf.	/Littomericzky	
	+Andráss György	Mária/	

A nyilvántartás és a postázás érdekében kérjük a címváltozás közlését az Egyesület és az évfolyam-felelős részére. A diáktárs elhunytáról értesítést kérünk a hozzátartozóktól, hogy a temetésen búcsút vehessünk megemlékezésünkkel.

TAGTOBORZÁS

Mindazok, akik még nem értesültek az Egyesület létrejöttéről, vagy még nem jelentkeztek -tehát nevük nem szerepel a NEVTÁR-ban- a "JELENTKEZÉSI LAP" kitöltésével, az adatok /név, foglalkozás, lakcím, telefon, mikor volt a gimnázium tanulója -vagy mint hozzátartozó, vagy pártoló- mely évfolyamközösséghez kötődik/ közlésével kérhetik felvételüket az Egyesületbe. Aki tud egykori diáktársak /nem csak az érettségizők, hanem a legalább egy éven át premontrei gimnáziumban tanulók/ hollétéről és sorsáról, itthon és külföldön egyaránt, szíveskedjen további részükre a hirt az Egyesületünkről és a jelentkezési lehetőségről, vagy címünk megküldésével segítse elő az öregdiákok toborzását.

ALAPITVÁNY

Egyesületünk a Gödöllői Premontrei Gimnáziumot és tanulóit segítő Alapítványt létesített, melynek ismertetését jelen körlevelünkhöz mellékeljük a belföldieknek. Tudjuk, hogy sok öregdiáknak anyagi helyzete korlátozza a segítőszándék megvalósítását. Ezért arra kérünk mindenkit, hogy saját lehetőségükön túlmenően ismerettségük körükben is /vállalatok, társaságok, magánszemélyek, stb./ igyekezzenek támogatót szerezni. A befizetésekéről az Alapítvány igazolást ad, mely az adóalap csökkentésére jogosít. Külföldiek az Egyesület devizaszámlájára utalhatnak át valutát "Alapítvány" megjelöléssel, vagy hazalátogatóval küldhetnek adományt.

X X

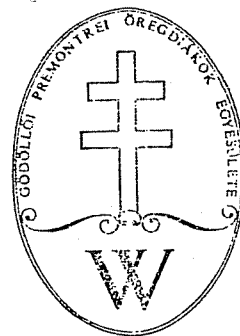
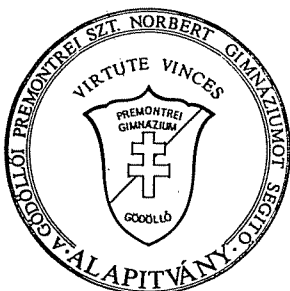
Belföldi befizetési utalványt/Öregdiák Egyesület; Alapítvány; Kápolna-építés/ az Egyesület küld az igénylőknek; hasonlóan jelentkezési-lapot is.

Címünk: GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE

2100 GÖDÖLLŐ, FÁCÁN-SOR 3.

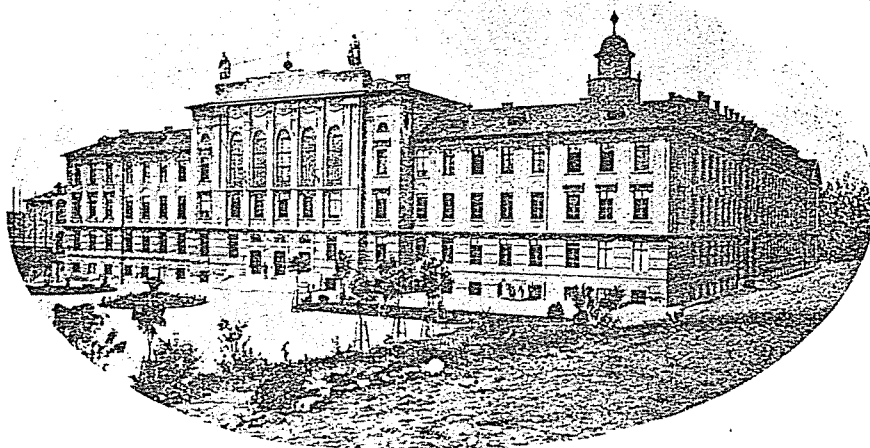
Budapesti ügyintézés: Dragsits Imre tel:1886-889

1023 Bpest, Árpádfejedelem u.46.

GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE

1993/1

ÚJRAKEZDÉSEK BEN MEGEDZŐDVE...

1923. január 17.-én a román hatóságok bezárták a nagyváradai premontrei gimnáziumot, amely az 1920/21. tanévben 13 osztályú volt, három első osztállyal és nyolcszáznál több tanulóval. Rozsnyói és kassai gimnáziumainkat a csehszlovák kormány már előbb, már 1919. őszén megszüntette.

1923. szeptember 25.-én Horthy Miklós kormányzó jelenlétében lerakták az új gödöllői premontrei gimnázium alapkövét, és már 1924. szeptember 21.-én az alapító Takács Menyhért jászóvári prépost megáldotta és megnyitotta két első és két második osztállyal, 180 diákkal az új iskolát.

1945. január 16.-án zsákkal a hátunkon, táskával a kezünkben elhagyni kényszerültünk drótkerítéssel körülfűrt intézetünket, mert a fővárost ostromló szovjet hadsereg fogolytábornak foglalta le.

1945. szeptemberében mégis a már visszaszerzett rendházi szárnyban nyitottuk meg a tanévet, miután heteken át kihordtuk a szemetet, a vakolat- és üvegtörmelékét, és bútorroncokból padokat és székeket tákolunk össze, hogy le tudjuk ültetni diákjainkat.

1948. júniusában, az iskolaév végén államosították gimnáziumunkat és konviktusunkat, amelyeket két éves küszködéssel tettünk újra használhatóvá és pótoltuk a fogolytábor idején teljesen elpusztított berendezését. 1950. június 10.-nek éjjelén pedig a rendház épületéből teherautóba tuszolva telepítették ki öregjeinket, köztük a gödöllői gimnázium első igazgatóját, a 79 éves Stuhlmann Patrikot.

1958.-ban az elvett fácánosi temető pótlására premontrei parcellát nyitottunk a városi temetőben, hogy az elüldözöttek halottan mégis visszatérhessenek! Elsőként, 1959. augusztus 27.-én kedves cserkész parancsnokunkat, Szopek Lóránt bácsit temettük itt el, később exhumáltan ide hoztuk haza a többi idegenben elhunytat is.

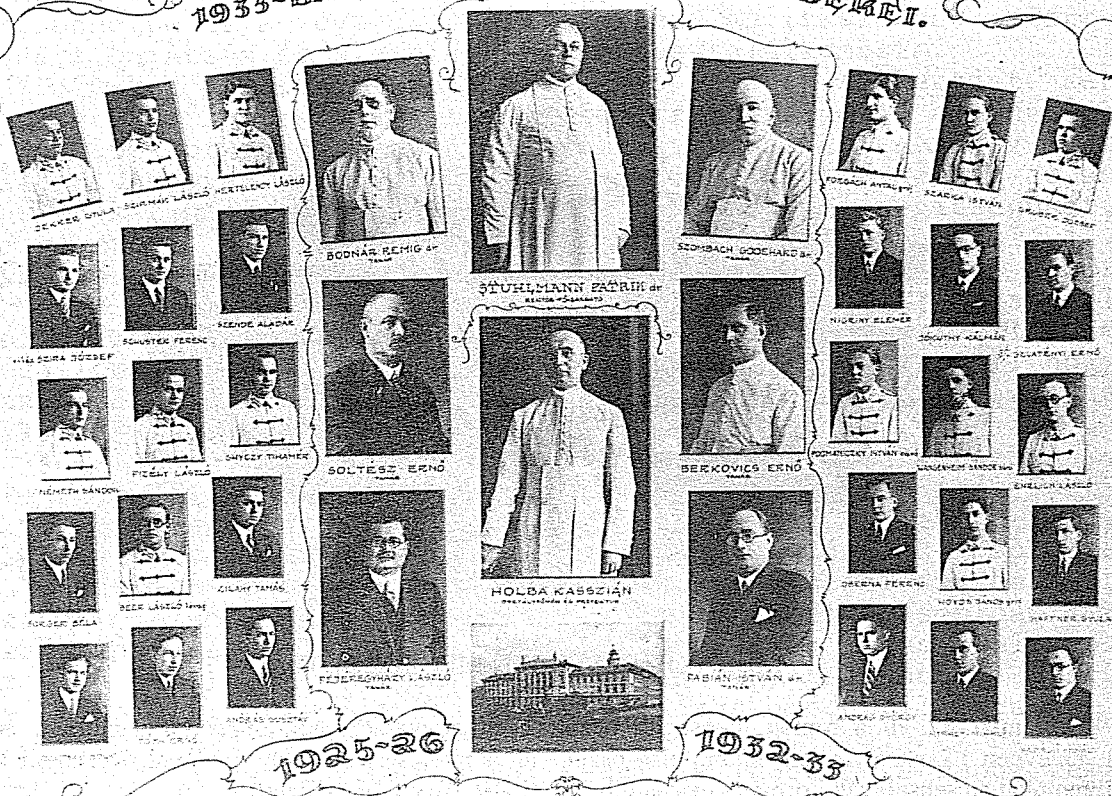
Ezek a temetések, meg az érettségi találkozók formálódott ki a rend tagjainak és öreg diákjainak az a cselekvésre kész együttese, amely 1992. szeptemberében, 44 év után újra meg tudta nyitni a gödöllői premontrei gimnáziumot, és fel tudta építeni a Fácán soron a premontrei kápolnát, amelyet idén május 31.-én, Pünkösöd másodnapjának délutánján fog megáldani Keszthelyi Ferenc váci megyéspüspök úr. Erre a szép ünnepségre és a június 6.-i Szent Norbert-napi találkozóra hív meg benneteket szeretettel:

Gödöllő, 1993. húsvétján.

Fényi Ottó perjel
az egyesület elnöke

GÖDÖLLŐI JÁSZÓ-PRÉMONTRÉI KANONOKRENDEI REÁLGIMNÁZIUM ÉS SZÉNT NORBERT NEVELŐINTÉZET 1933-BAN ÉRETTSÉGIZETT NÖVENDEI.

JUBILÁLÓ ÉVFOLYAMOK

1925 — 1933

Az 1933.-as évfolyam találkozója
Gödöllőn, 1993. június 6.-án lesz.
Szervező: Dr. NIGRINY ELEMÉR, 1098. Bp. Epreserdő u. 14. II.
T.: 177-4008.

1930 — 1938

Az 1938/A évfolyam találkozója
Gödöllőn, 1993. június 6.-án lesz.
Szervező: Dr. PHILIPPOVICH KÁROLY, 2000 Szentendre,
Berkenye u. 15. T.: 26/11955.

Az 1938/B évfolyam ősszel találkozik.
Szervező: Dr. SÁRA ISTVÁN, 1066. Bp. Desseffy u. 13. II. 1
T.: 153-4453.

1935 — 1943

Az 1943-as évfolyam találkozója
Gödöllőn, 1993. június 6.-án lesz.
Szervező: BENEDEKFFY JÁNOS, 1081. Bp. Köztársaság tér 15.
T.: 114-1729.

1940 — 1948

Az 1948-as évfolyam találkozója
Gödöllőn, 1993. június 6.-án lesz.
Szervező: DESSEFFY OLIVÉR, 1021. Bp. Tárogató u. 15.
T.: 135-3087 /üzenetrögzítő/

EMLÉKSZEL?...

Gimnáziumunk multjának megőrzése, történetének megörökítése az egykori diákok feladata. Ki más tudná ezt hitelesebben megtenni, mint az ott élt és felnövekedett diákok?!

Keressük a gimnáziumi multunkkal kapcsolatos tárgyi emlékeket, fényképeket; várjuk a személyes visszaemlékezések írásban megörökítését, vagy vagnóra mondását

Gimnáziumunk 44.sz. **Rákóczi** Cserkész Csapatának élményei még bennünk élnek de szükséges, hogy összegyűjtsük a tárgyi emlékeztetőket, fényképeket, megőrizzük visszaemlékezéseinket.

Az 1933.évi gödöllői **Jamboree** 60 évfordulója alkalmából szeretnénk az ezzel kapcsolatos emlékeket /tárgyak, fényképek/ és az élő az élő szemtanúk visszaemlékezéseit összegyűjteni.

Teleki Pál emlékalbumának készítői felkérték Egyesületünket, hogy tagjai segítségével felkutassuk a birtokunkban lévő, Teleki Pált megörökítő fényképeket és személyes visszaemlékezések leírásait.

Mécs László és Rónay György élő kortársaiként őrizzük meg verseiket és írásaikat, valamint a személyes találkozások élményeit. Nekünk kell ezeket megörökíteni és továbbadni.

A **Gödöllői Premontrei Gimnázium** a mult esztendőben ismét ujjaszületett, megváltozott körülmények között. Idén a cserkészlet is ujjaéled az új diákokkal és az öreg cserkészek segítségével. Nekünk, egykori gimnazistáknak és cserkészeknek a **Rend** és elődeink adták a kezdeti segítséget és útmutatást nevelésükkel és vezetésükkel. Amit mi még megtehetünk, az a mi multunk megőrzése, és megörökítve továbbadása az utódoknak. Am mindannyian már idősek vagyunk, így az idő sürget! Ezért igyekezzünk kotorászni a ládafiában és fellelni a régi emléktárgyakat, felidézni a visszaemlékezéseket, és azokat meg is örökíteni. Halandóságunkban -amit mi őriztünk évtizedeken át- velünk ezek is elvesznek.

Egyesületünk összegyűjti a tárgyi emlékeket. Természetesen visszaadjuk azokat, amiket a tulajdonosuk továbbra is megtartani kíván. Ezekről fényképeket, fotomásolatokat készítünk. Várjuk a személyes visszaemlékezések írásban való közlését is. A gimnáziumi értesítők /évkönyvek/ 1924-től 1944-ig megvannak!

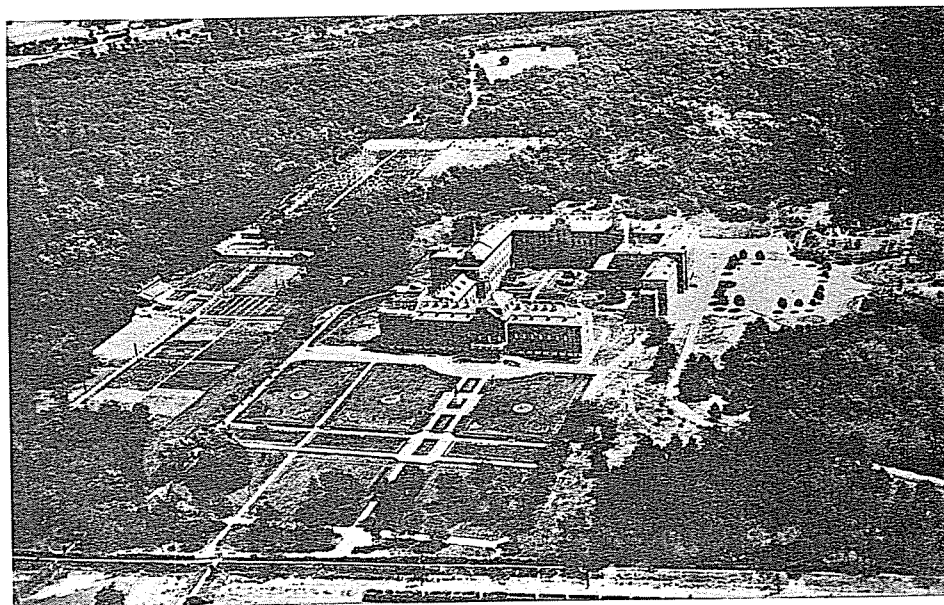
EMLÉKEZZÉL !

A minket oktató és nevelő Premontrei Rendnek nem maradt semmije, de megmaradtak hálás tanítványai!

Most mi segítsünk az ujrakezdésben, adománnyal támogatva a kápolna és egyesületi otthonunk felépítését. A kápolna építésére befizetés:

Belföldön: a "Premontrei Priorátus" 2100 Gödöllő Fácán sor 3. megnevezésű, 566 542135 számlára csekk-lapon történhet

Külföldről: valutaátutalás az OTP Budapest, II. ker. 94893 sz. devizaszámlára lehetséges. Az adományozók igazolást kapnak a befizetett összegről, mely levonható a személyi jövedelem adó-alapból.

Nagy rendalapítónk, Szent Norbert. Szent László királyunk anyai nagybátyja volt. II. István királyunk a monda szerint végső napjaiban rendi ruhánkat hordta, magyarországi Szent Erzsébet leánya. Gertrud. rendünk tagja volt. Szent Norbert fiai nyolcszáz esztendőn keresztül jobban-rosszban összeforrtak nemzetünkkel s így nem ötletszerű. hanem a legősibb s legnemesebb hagyományok követése, ha a jászó-premontreiek ma is, nehéz idők komor napjain egyik óhajtanak lenni a magyarsággal.

Amikor a régi rómaiak új várost alapítottak, gödröt ástak s abba előbbi lakóhelyük egy-egy marok földjét dobták, mert jelezni akarták, hogy itt is az eredeti talajon állanak, itt is a régi törvények, régi erkölcsök és szokások szerint kívánnak élni.

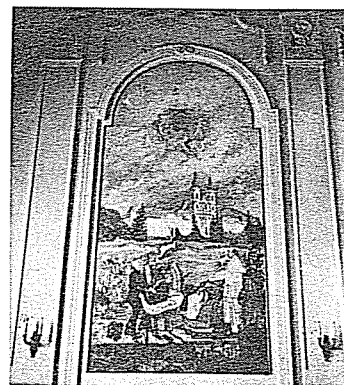
Amikor a jászó-premontreiek gödöllői tevékenységüket megkezdik, pedagógiai munkásságuk új talajába legalább képzeletben Rákóczi városának, a magyar Mekkának, Kassának, Szent László sírhelyének, Nagyváradnak s a kecses bányavárosnak, Rozsnyónak egy-egy maroknyi földjét keverik, itt is régi vallási, hazafias és tudományos ideáloknak, nyolcszáz esztendő magasztos hagyományaiknak, a magyar nevelésügy ősi, szent céljainak akarnak szolgálni.

Vajjon mi is lehet ennek a nevelésnek a célja?

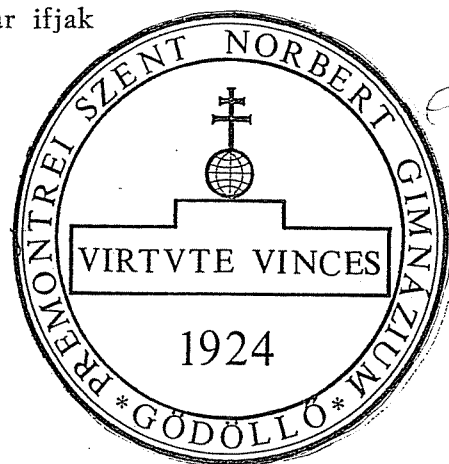
Valóban művelt, szívük mélyéig keresztény, igazi magyar ifjak kialakítása.

A gödöllői premontreiek hősi emlékművének áldozati kelyhében, a Kárpát-koszorú könnyáztatta vidékeiről összehordott s szétválaszt-hatatlanul egybeolvadt magyar humusz ma is hűséggel őrzi ezer év-nek a hitét, Kassa dicsőségét, Nagyvárad boldogságát, Krasznahorka visszasi tárogatóhangját, de őrzi a tudatot is, hogy áldozatok és önzetlenség, erős hit és tettekkészség nélkül nincs boldogulás és nem lehet újjászülés, és semmi sem sok, ha a nagy és egyetemes célok, az embertársi és hazafiúi érdekek a maguk számára követelnek minden férfiúi energiát.

Ezek az érzések és gondolatok, ez a lelki berendezettség terem-tette meg a világfelfordulás nagy megpróbáltatásainak utolsó percé-ben a gödöllői premontrei intézményeket, ezeknek ápolása ősi hagyomá-ny és hivatottság, terjesztése, átültetése a fiatalabb nemzedék szívébe pedig az egyéni újjáéledés s a nemzeti feltámadásba vetett tántoríthatatlan hit s reménykedés.

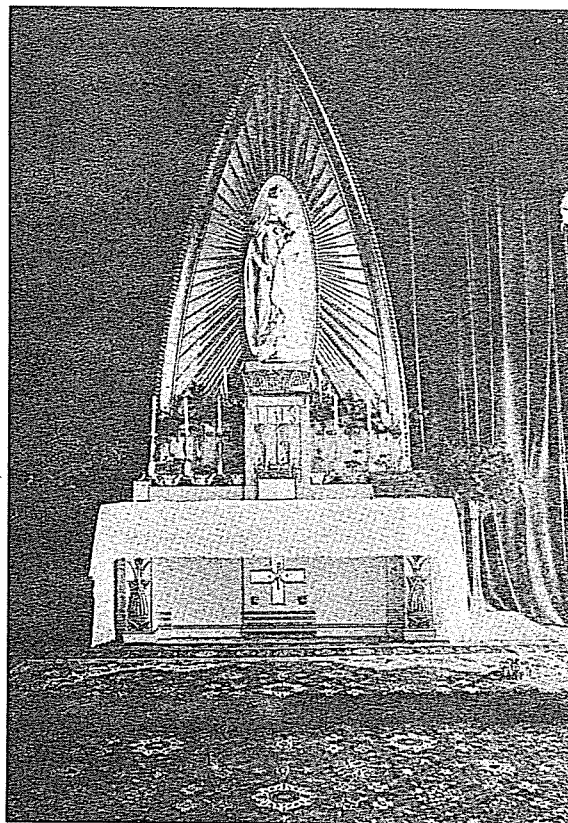
Falikép a kápolnában

Az öregdiák szövetség működése nemcsak tagjaira és a sokszor meghatározó rokonérzésükkel körülvett volt tanárookra s magára a rendre áldados, de egyben irányt jelez a most nevelkedő ifjú nemzedéknek. Nem egyszer hallható ily kijelentés: „nagyapámat, édesapámat a pre-montreiek nevelték, idehoztam a fiamat és ha élek, elhozom az unoká-mat is”. A rend által mindenkor vallott és terjesztett vallásos és haza-fias elvekhez való ragaszkodás fejeződik itt ki, melyekkel a nemze-dékek hosszú sorát nevelte fel hitben, tudásban és erkölcsben. Az öreg és fiatal diákok további egybeforrása ezekben az elvekben és eszmék-ben biztos záloga lesz az eljövendő magyar feltámadásnak.

Az intézet multja.

A gödöllői premontrei kanonokrendi gimnázium 1924 szeptemberé-ben nyílt meg a Fácános-erdő 87½ hold területén (Telekk. sz. 3.762.), miután a kassai, nagyvárad és rozsnyói intézetek megszűntek. Az új intézményt dr. Takács Menyhért jászóvári prépost-prélatus létesítette a Kormányzó úr Öföméltósága és dr. gróf Klebelsberg Kunó kultusz-miniszter támogatásával (V. K. M. 95.008/1923. és 92.585/1923. I. sz.). Az épületeket Kertész K. Róbert és Sváb Gyula tervei alapján Berei Lajos építette és Nagy Sándor, Dudits Andor, Glatz Oszkár, Márton Lajos, Fejéregyházi László képei és Kisfaludi-Stróbl Zsigmond, Sidló Ferenc, Szentgyörgyi István, Simai Imre és Ohmann Béla szobrai éke-sítik. Az első tanévben az I. és II. párhuzamos osztályok nyíltak meg 180 tanulóval. (Eng. sz.: V. K. M. 32.539/1923. V.). A gimnáziumban nyertek elhelyezést a konviktorok is, akiknek száma akkor 40 volt. Ezután évről-évre újabb osztályok létesültek, s a tanulók és konviktorok száma állandóan emelkedett. 1926-ban elkészült a 200 növendéket be-fogadó konviktus és 1928-ban a rendház épülete is. Az első éret-t-ségi vizsgálatot 1931-ben tartottuk. Ekkor nyerte az intézet véglegesen a nyilvánosság és az értekezlet jogát. (V. K. M. 530-0/14-1930. sz.) A vizsgálat a miniszter elnökletével nyílt meg. Az iskola alapítása óta a szép őszi és tavaszi napokon az előadásokat az *erdei iskolákban* tart-juk. 1936-ban avattuk föl a gimnáziumi *lőter* építményeit. (Gödöllői főszolgabíró kig. 10.413/1929. és 439/93/1930. sz.) A szemléltető oktatás érdekében 1936/37-ben *petőfiget* szereztünk be, és megkezdtük az oktatófilmek vetítését. Ugyanabban a tanévben készült el a tornaterem-hez épített *színpad*, s a tornavizsgálat alkalmával nyílt meg szép ünnepély keretében az új *sportpálya*. 1938 novemberében, Jászóvár felszabadulásával intézetünk ismét jászóvári premontrei kanonokrendi gimnáziumná lett. Ugyanebben az esztendőben nyílt meg gimnáziumunk francia tagozata, mely a magyarral párhuzamosan dolgozva teszi színesebbé a magyar művelődés ügyét. 1939 júniusában nagy öröm érte intézetünket, mert kegyurát és fenntartóját, dr. Gerinczy Pált a rend generális apátja, dr. Noots Hubert beiktatta a jászóvári préposti székre. 1939 októberében felavattuk a Munkács védelmében hősi halált halt Szarka István volt növendékünk emléktábláját a gimnázium elő-csarnokában. 1940-ben készült el az 5X25 méteres versenypusztánk, amelyen tanulóink rendszeresen használnak. 1942, január 7-én nyitottuk meg a gimn. Erzsébet-egyesület által létesített kéttérmet napközi-otthon.

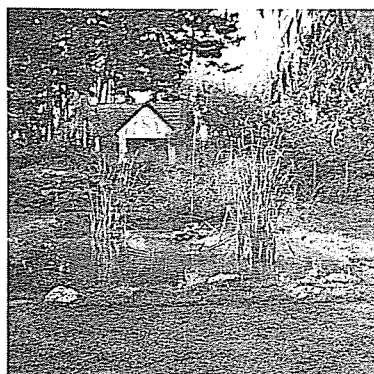

A kápolna főoltára.

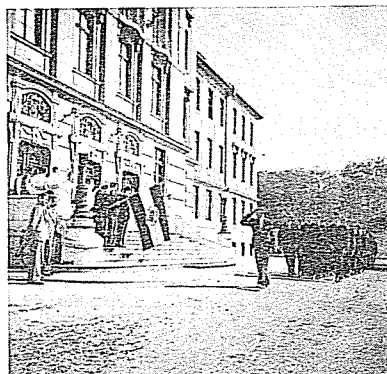

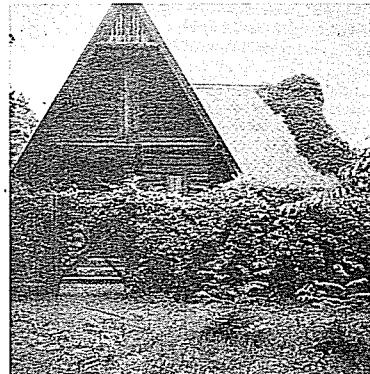
Nagy Sándor: Hadak utja.

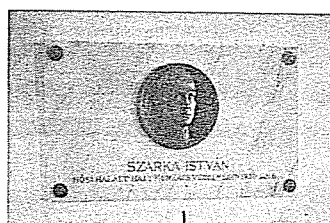
A fűvészkert

Évnyitó 1942.-ben.

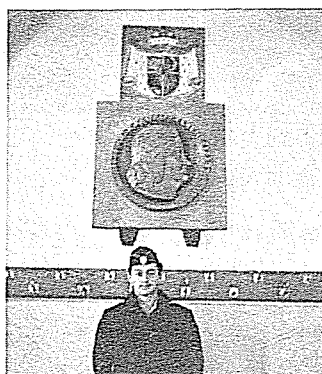

A gerenda házikó.

Első hősi halottunk.

Az iskolának nem csupán a vallási, erkölcsi és tudományos kultúra közlése és átszármaztatása a feladata, hanem a művészi kultúráé is és éppen ezért kimondhatatlan a boldogságunk, hogy intézetünket forrószívű, nagytehetségű művészek megkapóan szép festményei és plasztikai alkotásai ékesítik. Lehetetlen, hogy ezek szerepet ne játsszanak abban, hogy az okulás csarnokai a tanulóifjúság előtt vonzóvá legyenek.

Rákóczi emléktábla.

Márton Lajos festménye.

(Dragsits Ottó egykori felvételei a gimnáziumban)

A 44. Rákóczi csapat története

A gödöllői premontrai gimnázium és Szent Norbert nevelőintézet már az első tanévben: 1924. december 2-án tartott cserkészszoborvetőt, ahova az intézet majdnem minden tanulója jelentkezett. 43-t vettek fel kiscserkész-jelöltnek, 35-en állták ki az újoncpróbát, majd 1925. június 21-én 33-an tettek ünnepélyes ígéretet. A Magyar Cserkészszövetség

44. Rákóczi csapatként igazolta őket, a kassai gimnázium 1916-ban alakult csapata utódaiként. Az ünnepélyen a fiúk előadták Koszter atya Csillagszerű fiúk című darabját. A csapat első parancsnoka Buczkó Emil dr. premontrai tanár volt, akinek segítségére voltak Szopek Lóránd dr., Vidákovich Aladár, Berkovics Ernő premontrai tanárok, s Soltész Ernő tornatanár is. 1926-ban a csapat már egy másodosztályú cserkészből, 47 cserkészből és 7 kiscserkészből állt. 1927-ben a cserkészcsapat 76 főre emelkedett. 1928-ban 20 újabb cserkész tett fogadalmat, az 1930-31. tanévben 121 cserkész nyert

kiképzést, a következő tanévben a csapat létszáma 134 volt. 1936-37-ben a csapat újjáalakult 55 régi cserkessel és 30 újonccal. 1938-ban 25 újonc tett fogadalmat, és 73 újította meg fogadalmát, 1943-ban a csapat létszáma 200 főre emelkedett. A 44-esek munkaprogramja minden évben felölelte a gyakorlati és elméleti cserkész-tudnivalókat, s az egészséges sportot sem hanyagolták el. A 28-29-es tanévben pl. 12-en vettek részt az országos cserkész siversenyen, s nyerték el a vidékiek vándordíját, amely az övék lesz a következő és az azt követő tanévben is. 35-ben e mellett a Magyar Turista Egyesület vándordíját is. Nagy elmény volt minden évben a nyári tábor. Az első évben Babatpusztán, majd Balassagyarmat mellett Bujaspusztán, Pusztakerekudvaron (Jászberény mellett), Zemplénrécén, Rácalmásán, Nógrádverőcén, (Nagykút mellett), Tiszakarácson, a

Nógrád megyei Bánkon, az Esztergom megyei Péti-földszentkeresztben, Jászón, Pásztón, Monostorszezen (Bácska), Pusztakarácson (Zemplén megye) táboroztak. 1940-ről az állótáborok mellett rendszeresen szerveztek kerékpáros mozgótáborokat. Az első ilyen volt a Hatvan-Gyöngyös-Mátraháza-Parád-füvés-Reosk-Egerbaktá-Eger-Bervavölgyi cserkészpark-Lillafüred-Hámori tó-Diósgyőr-Miskolc-Ómasa.-Dédess-Putnok-Losonc-Gács-vára-Salgótarján-Pásztó útvonalon. Részt vettek a Teleki Pál kerékpáros emlékportyán (Gödöllő-Nagykútá-Jászberény), a Széchenyi portyázáson (Gödöllő-Tura-Boldog), Felvidéki túrjukon Kassán felkeresték a fejedelem sírját, s 1943. júliusban Székelyföldön portyáztak. Az 1929-es angliai Jamboreen 24 cserkész és 4 tiszt vett részt. Erről Pohl Sándor dr. és Szopek Lóránd dr. írt egy-egy könyvet. Az 1933-as világtáborra 90-es létszámmal készültek a premontrai cserkészek: tolmácsok, idegvezetők, irodisták, küldöncök voltak a X. altábor főzskaránál. A tábori élet részesek voltak a legkisebbek is, akiknek táborát az intézet mellett erdőszegben különállón rendezték meg. A IV. Jamboree alkalmával az intézet belső területén volt a főhadiszállás, a Világkonferencia, s. 1933. őszén Teleki Pál főcserkész a Fehér-Szarvas Érdemrenddel tüntette ki Buczkó E. dr.-t, Pohl Sándor dr.-t, Vidákovich Aladár dr.-t és Szopek Lóránd dr.-t.

Az első avatás 1925.-ben.

1935-ben a csapatból 10-en vettek részt a lengyelországi ünnepi nagygyűlésen. Buczkó E. dr., és egy cserkész a svédországi ingarövi cserkésztalálkozón és dr. Pohl Sándor cserkésztestvér járt Amerikában cserkészminisegben. 1938-ban az V. (hollandiai) Jamboreen a csapat 10 tagja járt. Paulay Imre parancsnok vezetésével.

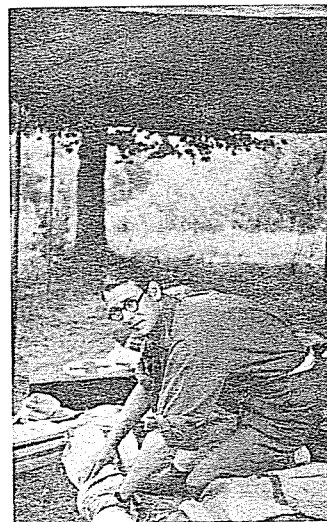
A csapat rendszeresen adott otthont országos és kerületi rendezvényeknek. 1926. májusában a MCSSZ X. kerületéből 70 segédírt és cserkésztestvért jött össze a csapat otthonában tiszti értekezletre, s mintegy 15-en tettek tiszti vizsgát. 1927. augusztusában volt a gödöllői cserkészkiállítás, amelynek közös kiállítási táborában a járás 7 csapata (150 fő) vett részt. Ekkor adták át a MCSSZ-nek azt az országos zászlót, amelyet Nagy Sándor festőművész tervezett. Ez évben választották a csapat szervezőtestületének elnökét Stuhmann Patrik dr. rektor-főigazgató urat a Cserkész Nagytanács tagjává. Az 1928-29-es tanévben a csapat 100 kenti cserkészt látott vendégül, Spencer főtitkár vezetésével. Június 9-én szentelték fel a csapat (Kassáról áthozott) dísz zászlóját. A zászlóanya Nagy Sándoré lett. 1931-ben részt vettek a X. kerület hadijátékán és a cserkész-filcékből állított isaszegi 48-as emlékoszlop leplezésén. Az 1931-32-es tanévben a gödöllői járási titkárság cserkésznapján, a novemberben Gödöllőn tartott cserkésztestvérgyűlésen vettek részt, díszőrséget adtak Teleki Pál főcserkész fogadásán. Több ízben tiszteletük körükben Teleki Pált. (pl. a jászói táborozáson is felkereste a fiúkat), Farkas Ferencot a Jamboree vezérkari főnökét. Sok külföldi vendég is járt náluk, pl. Godfrey Fausset, az 1929-es Jamboree parancsnoka. A csapat vendégkönyve boldogan őrizte "B.P." aláírását is. 1935-ben eredményesen kapcsolódott be a MCSSZ országos riadó- és kémkereső játékába, majd az országos cserkészjátékba. 1937-ban a Gödöllőn rendezett tavaszi országos akadályverseny lebonyolítását a 44-esek végezték. Jelen volt a csapat a jubileumi MCSSZ budapesti seregszemlén is. 1939. március végén a gödöllői járás 42 őrsvezetőjének tartottak a 44-esek otthonában őrsvezetői tanfolyamot, s a 18. országos őrsvezetőképzésben a csapat 6 tagja vett részt.

1939-ben ünnepelték a csapat gödöllői munkásságának 15 éves ünnepét. A fogadalomtétellel kapcsolatos ünnepségek alkalmával ekkor adták a kassai gimnázium újra életre kelt csapatának az addig Gödöllőn őrzött zászlót. 1942-ben a gödöllői járás segédírti és őrsvezetői tanfolyama ismét a 44-esek otthonában van. Ebben az évben indul meg a regós munka is a csapatban Kovács Kolos vezetésével (Beszterce: regós tábor - 9 fő)

Áprilisban a Budapesti vidéki katolikus cserkészek Szent-György ünnepén 2 raj veszt részt. Májusban a kerületi céllövő versenyen 1. helyezést érnek el. Május végén a csapat 20 tagja teljesít szolgálatot Máriaremetén a betegek zarándokhelyén. 1943. márciusában dr. Szopek Lóránd kerületi parancsnok átadja az ez évben alapított "Legjobb őrsnek" vándordíjat. A csapat kulturális élete is jelentős volt. Már az első avatáson is tartottak műsort. Ezek az előadások, valamint az évente egyszer megjelenő lapjuk, a "Tárogatóhangok" is rendszeressé váltak. Erről a lapról a Magyar Cserkész is clismerően ír 1944-ben. 1929. májusában a budapesti Városi Színházban tartott Jamboree matinéon magyar táncot táncoltak, ezzel a táncot nagy sikert arattak Angliában is. Népi hagyományokat elevenítették fel az 1941-es "Magyar karácsony" ünnepélyen. Ezt a Galgamácsán is bemutatták a kiscserkészek. A következő évben játékdélután tartottak Valkón a gyerekeknek. Néprajzi gyűjtést végeztek Valkón és a Városi Váczenlázslón. 1933-ban a csapat parancsnokságát Vidákovich Aladár dr. vette át. Paulay Imre és Ötvös Károly segítségével. A 44-esek mellett megalakult a Kálmán herceg őrs cserkész csapata is, amelynek parancsnoka Buczkó Emil lett a parancsnoka. 1937-ben a csapat parancsnoka Szopek Lóránd dr., dr. Vidákovich Aladár dr. A. az újonckeret, Paulay Imre a főzserkerék és dr. Buczkó Emil a főzserkerék vezetője. 1937-ben dr. Buczkó Emil, dr. Szopek Lóránd és dr. Vidákovich Aladár a 44-esek tiszteletbeli parancsnokává választották és az új parancsnok Paulay Imre lesz. 1938-ban kapcsolódott a csapat munkájába a premontrai gimnázium jelenlegi igazgatója: Fényi Ottó perjel úr is, aki 1941-1943. októbertől végig a csapat parancsnoka is. Ekkor a csapat vezetését Kovács Kolos vette át, aki eddig a regósok vezetője volt.

1943. szeptemberében a háborús helyzetre való tekintettel az iskolai, év nem, de a cserkészmunka megkezdődött Gödöllőn és környékén, valamint a Budapestben lakó cserkészek bevonásával. 2 cserkész képviseli a csapatot a Hárshgyi regós megbeszélésen, a nagy megyeri cserkészjátékokon pedig 24-en vettek részt. Novemberben az iskolai év megkezdése után hihetetlen intenzitással folyt a cserkészmunka. A hirtelen befejezett tanév azonban derékba törte a csapat munkáját. A csapat 4/5 része szűzszóródott az országban és az egész világon. A háború után hosszú szünet után újraépített iskolában a cserkészet is újra elkezdte működését Rácz Gyergely parancsnoksága alatt. A csapat működése az iskolával együtt 1948. júniusban a felekezeti iskolák államosításakor szűnt meg.

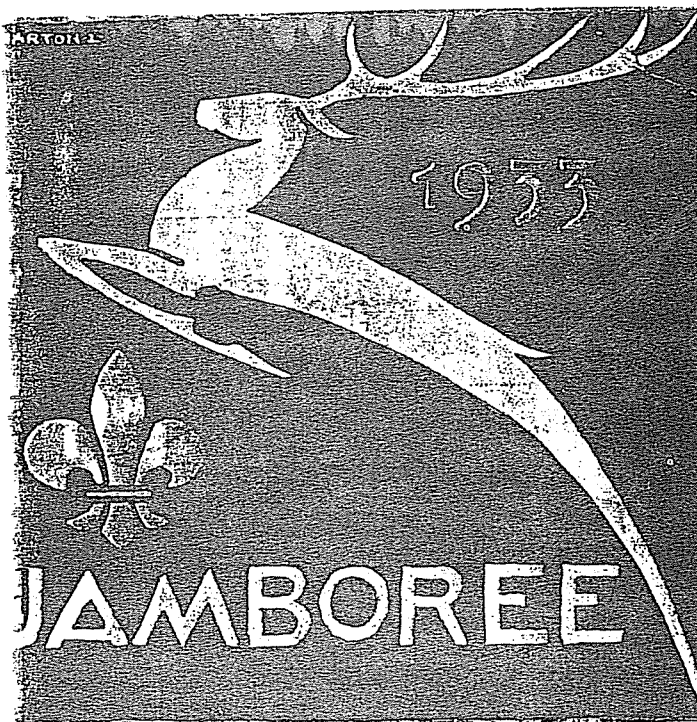
A premontrai gimnázium Évkönyvei alapján összeállította: Halasné Várady Jolánó

Ötvös "Karcsink"

A CSODASZARVASRÓL

A Jamboree jelvénye a csodaszarvas. — Ezt viseli a mellén a Jamboree-tábor minden cserkésztagja.

A fehér csodaszarvas a magyar mondák szent állata.

Jelképe egy nemzet vágyainak, megtestesülése egy nép sóvárgott boldogságának, távoli célok ködéből megvillanó sejtelve egy nagy istenrendelte hivatásnak: küldetésünk szimboluma.

A magyar mondák szerint Hunor és Magyar, a hunok és magyarok ősei a fehér csodaszarvas üldözése közben a Meotis-tó egy szigetére érnek és ott telepsznek meg híveikkel. Innen előbb a hunok (Hunor ivadécai) kelnek útra és világbirodalmat alapítanak, melynek szíve Attila városa a magyar alföldön. Utóbb Magyar utódai is felkerekednek és megtelepsznek Attila egykori országában.

A monda 1933-ban megújul és megtestesül — a Hatalom egykori hun világbirodalma helyén két hétre megalakul a Széretet cserkészvilágbirodalma.

GÖDÖLLŐ

Valamikor hatalmas őserdők koronáit zugatta az őszi szél azokon a halmokon, melyeknek csendes ölén ma Gödöllő község terjeszkedik. Az istenalkotta szép természetet ugyan régen megtépázta az emberi kéz, de új élet is virágzott már azóta a mult emlékein, a magyar lélek teremtő erejéből.

Az 1000 éves nemzeti történelem a XIV. században Nagy Lajos király korában emlékezik meg először Gödöllő (Gudelew) pusztáról, mikor Pohárnok Péter uram birtokolja földjét uralkodója adományából. 1405 táján már Zsigmond király feleségének, Czillei Borbálának tulajdona a széles kiterjedésű puszta, később a Hunyadiak idején vitéz Rozgonyi családé, azután Buda elfoglalása (1541) s a terjeszkedő török hatalom elfelejtetik nevét az idők zivatarában. Csak egy hosszú évszázad után, a XVII. században hallunk ismét Gödöllőről, de nagyon kis falucska lehetett, mert mindössze 72 jobbágy lakja területét, bár a Hamvay család és a tevékeny Bossányi Krisztina sokat fáradoznak felvirágoztatása érdekében. (A Hamvayak 1662-ben épült kuriája ma is megvan, jelenleg a Korona uradalom Ferenc József-téri bérháza.)

Buda visszafoglalása (1686) s a kereszt újra ragyogása már örvendetesebb változást hoznak, Gödöllő sorsá-

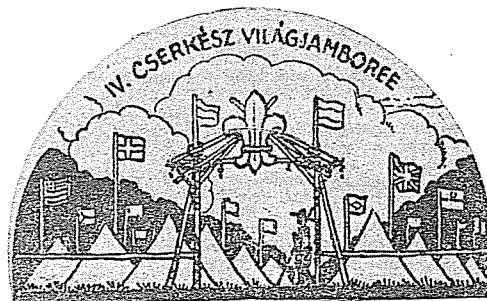
Cserkészet, világjamboree.

A cserkész. Rövid nadrág, zöld nyakkendő, széleskarimájú kalap, árva lányhaj, nagy bot, szöges cipő, hátizsák, ez a cserkész külső fotográfiája. A ruhán belül tágranyiltszemű emberpalánta mosolyog és játszadozik; életbeszökkenő férfifigéret egyéniséget és jövőndőt épít; a kifejezett egyéniség értékeit szór és életharcos, életreformátor. Keblükön lilium szerénykedik, köszöntésük „jó munkát” kíván, egymást az összetartozás meleg érzésével testvéreknek szólítják. Ideáljuk a karakteres, sziklaszilárdan álló ember, az alkotó, a hős, a legendás férfi. Programjuk örök cselekvés, a jónak állandó gyakorlása s az ideálok felé való törekvés. Az ideálok útjára pedig hatalmas lendítőerő segíti őket, a *tíz cserkésztvény átélése, az igazmondás, kötelesség-teljesítés, szolgálatkészség, testvériség, lovagiasság, természetszeretet, vidám felület, engedelmisség, takarékoság, és a testi-lelki tisztaság erőneinek komoly hitvallása.* Minden életmegnyilatkozásuk ezekből táplálkozó építő munka, a léleknek, szellemnek és testnek felrészítése, jobba, tökéletesebbé fejlesztése: minden életmegnyilatkozásuk tehát egyúttal hadüzenet a koravén-ség, a szellemi dekadencia, az üreslelkűség s a lelki sivárság ellen.

De a cserkész lovag is, a modern század modern lovagja. Lelki szükségességből, áldozatos örömmel, még önként vállalt kötelességeket is teljesít, melyekkel önmaga nevelésén kívül *Istennek, hazájának és embertársainak* tartozik. Tisztelgésre emelt három középő ujjára erre emlékezteti, „légy résen” jelszava a mindenkor testi-lelki készségre és készenlétre figyelmezteti.

A cserkész *név új utakon járó ifjú élettevékenységet és lelki tartalmat* jelöl, a cserkészruha csak külsőség, tartalom nélkül csak jólrosszul sikerült, előbb-utóbb elmosódó fotográfia.

Cserkészet. Valami nagy akarás és talán egy szebb, tartalmasabb jövő megsejtése hozza össze és gyarapítja évről-évre a lilomos sereg számát intézetünkben is. Jóleső a tudat, hogy a nagy cserkész világesemények varázsa után sem csökken a lelkesedés és cserkészotthonunk falai között bensőséges, elmélyült munkásságban, testvéri összetartásban továbbra is fényesen tündöklök Rákóczi szelleme.

ban, országos hírfüvé mégis csak akkor emelkedik, mikor a szegény sorból báró, grófi, majd hercegi rangra emelt Grassalkovich család lesz Gödöllő földesura, kik 100 esztendősen birtoklásuk alatt újjá alkották földje színét. Grassalkovich Antal építteti a mai gödöllői királyi kastélyt, ő létesíti a parkokat, ő telepíti be a községet, az ő emlékeit hirdeti az Erzsébet-liget mellett. Kálvária, az Immaculata-szobor s a közeli máriabesnyői kolostor, melynek kriptájában ma mindnyájan csendes álmat alusznak.

A Grassalkovichok kihalásával (1841) Gödöllő szomorúbb napokat lát. Végigéli a 48-as idők kevés örömet, temérdek fájdalom, aztán idegen, belga kézre kerül, kastélya pusztulásnak indul, birtokteste felaprózódik s csak akkor áll meg a pusztulásban, amikor Ferenc József koronázása idejében (1867) a magyar állam visszavásárolja nagy részét s elidegeníthetetlen Korona birtokká teszi. Ez időtől Gödöllő község is önálló életet él, ez időtől lesz királyi nyaralóhely, mely nem is olyan régen boldogabb világot látott s melynek lombos fái alatt oly sokszor megpihent a jóságos Erzsébet királyné is. A világháború és az azt követő szomorú uralom fájó emlékeket hagyott Gödöllő történetében, de 1920 óta erősen fejlődik, népesül, új intézményekkel (premontrei intézet) bővül s lassacskán vissza csillog életébe a felejtethetetlen mult emléke.

Az Erzsébet-liget közepén, 15 m. magas sziklacsoport tetején, a magyar szent korona őrzi a boldogabb idők emlékeit, mert a sziklacsoport Magyarország 63 vármegyéjének köveiből épült elválaszthatatlan egységgé.

Világjamboree és a gödöllői premontreiek.

Valahonnan messziről felsír a cserkészsnóta:

Rakd meg, rakd meg, cserkészpajtas, azt a tüzet,
Isten tudja, mikor látunk megint ilyet.

A hatalmas erőpróba, az intézeti cserkészek számára is szép sikerrel lezajlott gödöllői IV. világjamboree csupa reményt nyújt az elmélyültebb, továbbépítő munkához. A Rákóczi-fiúk erős lélekkel állottak a jamboree világ-forgatagában is. Mosolyogva tűrték a perzselő napsugarat a világtábor leg-mostohább területén, nem irigyelték mások kényelmét, jobb sorsát, dolgoztak áldozatos lélekkel a közért, a hazáért, intézetük hírnevéért s talán számára jutott legkevesebb abból, amit a világtábor a szemnek s a szórakozást kereső léleknek nyújthatott. A gödöllői premontrei cserkésziük, a jamboree X. altáborának kis házigazdái vendégeket fogadtak és kalauzoltak, idegenvezetők, tolmácsok voltak, irodában, a sajtonál dolgoztak, küldöncmunkát végeztek s fennmaradt kevés idejüket igen gyakran akkor fordították pihenésre vagy táboruk csinostására, amikor mások gondtalan kacagással rőttek a nagy világ-város zajos és színes útjait. Halkszavú, csendes munkások voltak ők valamilyen nyílen és mégis felbecsülhetetlen lelki és szellemi értékeket sugároztak magukból a felfigyelők számára és gyűjtötték saját épülésükre is.

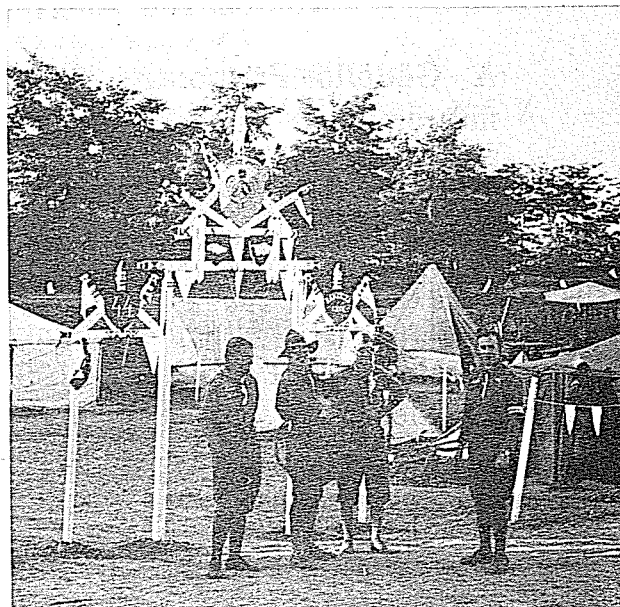
A világjamboreen (augusztus 1-16.) közel százan vettek részt cserkészeink. 52-en a X. altáborban, 38-an a premontrei intézet belső területén. Vezetőik: *Otvös Károly* testnevelési tanár, cserkésztsízt, *Nemes Ince* és *Fáid Dénes*, a kisfiúknál: *Szekoványi Szaniszló* és *Tóth Tibor* premontrei cserkész-csapattisztek voltak, míg *Szopek Loránd dr.* a csapat parancsnoka, a világtábor X. altáborának adminisztratív parancsnoki teendőit látta el, *Vidákovich Aladár dr.* a kiscserkészek parancsnoka a jamboree r. k. lelkesi ügyeit vezette, *Pohl Sándor dr.*, tb. főszolgabíró, cserkészcsapattiszt pedig a világtábor saját-csoportjánál teljesített igen hasznos és eredményes szolgálatot, s ő volt a vezetője a világtábor fegyelmi bíróságának is.

Cserkészotthonunk csaknem teljesen a fiúk munkájával s a csapat saját anyagi erejéből, még a nagy táborzás előtt újjáalakult. (Leglelkesebb munkásai *Soldos László*, *Rezek Sándor*, a *Scossa*-testvérek és a nagyon szorgalmas *Klenovits Pál* voltak.) A külföldieket igen nagy számban láttuk itt vendégül a világjamboree alatt s boldogan őrizi a csapat vendégkönyve *Baden Powellnek*, a világ főcserkészének névalírást, kit kiscserkészeink a premontrei rendház meglátogatásakor lelkes ünneplésben is részesítették. Kedves és gyakori vendégeink közül az angolokat, finneket, osztrákokat, svájciakat, norvégeket s a származékot emeljük ki, kikkel cserkészeink nagyon meleg barátságot kötöttek s számukra minden felvilágosítást megadtak (különösen *Perzi Ottó* és *Hovhannesian János*) és igen hálásak vagyunk *Shvoy Lajos*, székesfehérvári megyéspüspök úrnak, *Teleki Pál* gróf, főcserkésznek, a Magyar Cserkészszövetség csaknem valamennyi vezető egyéniségének szíves érdeklődéséért s intézetünk rektorának, mindig tapasztalt hathatós támogatásáért.

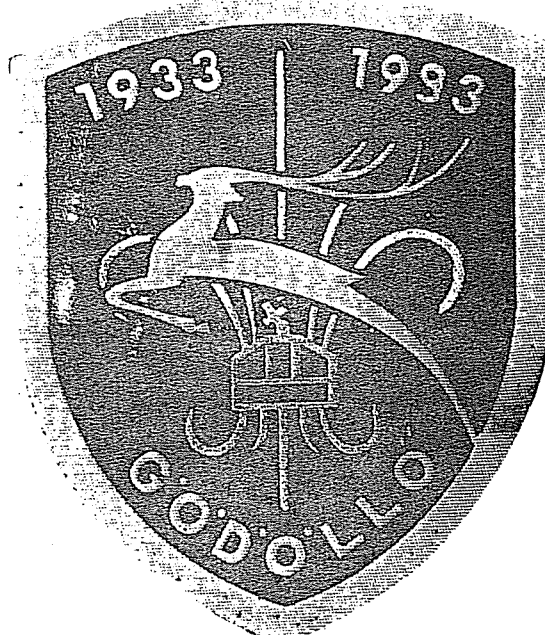
És mert a gödöllői világtáborozás a magyar cserkészifjúság lelken keresztül a magyar ezürcéves mult-hoz való kitartó ragaszkodás igazát is mérlegre tette ország-világ előtt, a legtermészetesebb, hogy a gödöllői premontreieknak ott kellett állaniuk minden poszton, ahol a legföltettebb, a szebb jövő útja is megcsillogott szellemi fiaik építő keze nyomán.

Büszkeséggel és szeretettel gondolok ma vissza a gödöllői premontrei cserkésziükra, azokra a napsütésben hősiesen kitartó, sohasem panaszkodó nagyobbakra, kik a világtábor legtávolabbi és legmostohább pontján zúgolódás nélkül mindent megtettek, ami csak tőlük tellett. Névtelen, csendes munkásai voltak ők, mind az ötvenketten, a világtáborozás sikerének, kik nem külsőséges, tapokat arató szerepléssel szolgálták a nemzeti ügyet, hanem engedelmességgel s lelki nemességeik feltárással. Mint küldöncök, hírvivők, tolmácsok, idegenvezetők, irodai szolgálatosok, napról-napra készenlétben voltak a X. altábor s a táborparancsnokság szolgálatában, és mégis, jó kedvvel, frissen látták el saját csapattábori kötelességeiket is, igen sok tapasztalatot gyűjtöttek, külföldi ismerőseket, jóbarátokat szereztek, kikkel nem egy elpihenő, csendes estén, táborhelyükön összebújva, kedvesen elbeszélgettek, nótáztattak, mert több üdülést, szórakozást, melegséget találtak ebben, mint a fadóbagós, fényoszórs tábornói mutatványokban.

De értékes s szép munkát végeztek a legkisebbek is, kik a premontrei intézet belső területén gyűltek össze s a nevelőintézetben elhelyezett delegátusoknak s a látogató igen sok külföldinek többnyire ők voltak a vezetői, útbaigazítói, ők voltak intézetük s cserkészotthonuk legbüszkébb házigazdái.

Jamboree-táborunk. Gödöllő, 1933.

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG FELHÍVÁSA:

Tájékoztatás a Gödöllői Jamboree Emléktábor'93 előkészítéséről

Az 1933-as Gödöllői Jamboree emlékeztető sikerére és a magyar csorkészet fejlődésében betöltött jelentős szerepére emlékezve, az újjászülött magyar cserkészszövetség továbbfejlesztése, a fejlődés irányainak meghatározása, cserkészeink felkészültségének bemutatása és a cserkésztestvériség elmélyítése érdekében 1993. júl. 31. és aug. 9. között kívánjuk megrendezni a Gödöllői Jamboree 60-éves emléktáborát.

A tábor - bár emléktábor jelleggel, de - elsősorban a fiatalok cserkészéletének elmélyítése érdekében szervezzük meg. Szereplőnk azonban a közölt látogatón túl lehetőséget biztosítani az öregcsorkészek üzenetjövotlóra is. Számukra a közeli Gödöllői Egyetem területén kívánunk kollégiumi vagy szállodai elhelyezéssel külön öregcsorkész programokat biztosítani. Ennek keretében természetesen az emléktábor előtérbe való bekapcsolódást / táborlátogatást, közös táborozást, stb./ is megoldjuk. Az öregcsorkész résztvevők számát nem kívánjuk korlátozni.

Öregcsorkészek részvételét főleg az első napokra várják. Felvilágosítás és jelentkezés volt diák-társunknál: **JÁKY KÁLMÁN**, Gödöllő, Ady Endre u. 20-22
T.: 28/20254.

LORD BADEN POWELL,
a cserkészet megalapítója.

A Gödöllői Premontrei Perjelség hívja azokat az érettségizett vagy már diplomás férfiakat, akik a szerzetespapi élettel együtt vállalják az oktatói és nevelői munkát tavaly újra megnyílt nyolc osztályos gödöllői gimnáziumában. A Rend ősi örökségként a liturgikus és pasztorális tevékenységet is ápolja a műemlék-templomáról ismert Zsámbékon átvett plébániáján, továbbá az Agráregyetem és környékének lelkipásztori ellátására felépült, idén Pünkösöd másodnapján megnyíló gödöllői templomában. (Postacímek: 2100 Gödöllő, Fácán sor.3. és 2072 Zsámbék Rk. Plébánia.)

Kápolna szentelés: Az új Premontrei Kápolna szentelése Gödöllőn, /Fácán sor 3.sz./1993.május 31.-én, Pünkösöd hétfőn 17.00 órakor lesz. Vasárnaponként a szentmisék 7.30-kor és 9.30-kor vannak.

Az ősi Jászóvári Prépostság alapításának nyolc évszázados évfordulóját ünnepli idén. A felújított templomban 1993. augusztus 14-én délelőtt magyar nyelvű szentmise lesz. Délután előadásokkal emlékeznek meg a Rend multjáról. A felvidéki premontrei öregdiákokkal együtt mi is részt kívánunk venni Jászón az ünnepnapon. Részletes tájékoztatást gödöllői összejeövetelünk/junius 6.-án/ adunk.

A Gödöllői Perjelséghez tartozik Zsámbék plébániája, a románkori romtemplom közelében. Szeptember hónapban kirándulást tervezünk Zsámbékra. Megbeszélése gödöllői összejeövetelünkön lesz./junius 6.-án/

A Budafoki Premontrei Öregdiákok Egyesülete minden hónap második keddjén /iskolai szüneteket kivéve/délután 16-19 óra között találkozóra várja az egykori diáktársakat iskolájukba./jelenleg BUDAI NAGY ANTAL Gimnázium, Budafok, Anna u.13/Szeretettel várjuk a Gödöllőn, Keszthelyen, Csornán, Szombathelyen stb., végzett Premontrei öregdiák társakat is, akik a fővárosban laknak, vagy Budapesten járnak.

Április 15.-én lesz az öregdiákjaink által meghirdetett pályázatok nyerteseinek jutalmazása a gimnáziumban. Idei témák: 1./ SZENT NORBERT ÉS KORA. 2./ ARANY JÁNOS VALLÁSOS SÁGA. 3./ LISZT FERENC LITURGIKUS MŰVEI. Ugyanakkor a 4 + 1 osztály mindegyikében egy-egy tehetséges, szegénysorsú diáknak pénzadományt juttatunk az egykori "Szent Erzsébet Segítő Egyesület" hagyományainak szellemében.

Az évek óta bevett szokás szerint Budafokon ezidén június 5-én szombaton reggel 9 órakor ünnepi szentmisével kezdjük SZENT NORBERT napi találkozóinkat. Erre meghívást kap a BUDAI NAGY ANTAL gimnázium, -a Budafoki Premontrei SZENT ISTVÁN GIMNÁZIUM utóda- tanulóifjúsága énekkara, tanárai és igazgatója.

A Keszthelyi Premontrei Öregdiákok Egyesülete tudatja, hogy Keszthelyen a premontrei rendház visszaigénylése során a használatba vétel első lépése megtörtént: a Máltai Szeretetszolgálat irodahelyiséget kapott. Következik cserkészotthon, öregdiák-klubszoba, valamint a helyi egyetem és középiskolák diákjai részére kollégium létesítése premontrei irányítással. -Szombathelyen az egykori premontrei gimnázium tulajdonjogáért folyik a jogi procedura.

GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE

Tagsági névsor 5.sz.kiegészítése.

Változások 1992.X.15.-től 1993.III.15.-ig.

Uj belépők: ZALAVÁRY LAJOS/1941.évf./ SZILVÁSSY ZOLTÁN /1942.évf./
VASS DÉNES /1944 évf./

Elhunytak: HORVÁTH ISTVÁN/1936/, SZABÓ NÁNDOR/1936/, WALDBOTT JÁNOS
/1941/, LEVELEKI LÓRÁND/1938/, GÁLYÓ JÁNOS/1931/, KOVÁCS
ISTVÁN/1938B/, KOVÁTS BOLDIZSÁR/1946/

A nyilvántartás és a postázás érdekében kérjük a címváltozás közlését az Egyesület és az évfolyam-felelős részére. A diáktárs elhunytáról értesítést kérünk a hozzátartozóktól, hogy a temetésen biztosan vehessünk megemlékezésünkkel.

TAGTOBORZÁS

Mindazok, akik még nem értesültek az Egyesület létrejöttéről, vagy még nem jelentkeztek- tehát nevük nem szerepel még a NEVTÁR-ban a JELENTKEZÉSI LAP kitöltésével, az adatok /név, foglalkozás, lakcím, telefon, mikor volt a gimnázium tanulója, vagy mint hozzátartozó, vagy pártoló, mely évfolyamközösséghez kötődik/ közlésével kérhetik felvételüket az Egyesületbe. Aki tud egykori diáktársak /nem csak az érettségizők, hanem a legalább egy éven át premontrei gimnáziumban tanulók/ hollétéről és sorsáról, -ittthon és külföldön egyaránt- szíveskedjen továbbítani részükre a hirt az Egyesületünkről és a jelentkezési lehetőségről, vagy címünk megküldésével segítse elő az öregdiákok toborzását.

BEFIZETÉSEK

Belföldi befizetési utalványt /egyesületi, alapítványi, kápolna-építési/ az Egyesület küld az igénylőknek, hasonlóan jelentkezési lapot is. A mellékelt egyesületi utalványokon lehet a tagdíjat és az ebédet befizetni.

TAGDÍJFIZETÉS

Az 1993. évre a tagdíjat /300 Ft./ illetve az esetleges megajánlással növelt összeget kérjük az év folyamán befizetni. A belföldiek ezt a mellékelt utalványon, vagy személyesen eszközölhetik, hasonlóan az elmaradt tagdíjat és a jelvény térítést is. Figyelembe véve egyes tagok anyagi körülményeit, továbbá a Felvidéken és Erdélyben lakók helyzetét, a tagdíj mérséklését illetve elhagyását az évfolyam felelősök is javasolhatják, vagy közölik az Egyesület vezetőségével ezt a tényt. Kérjük a nehéz helyzetben lévő diáktársak felderítését, hogy a rászorulókat lehetőségeink szerint támogathassuk. **Belföldi befizetés** az Egyesület részére a gödöllői OTP-nél kezelt "763-2608" sz. csekk számlára történik. **Külföldről** a valuta átutalás az Egyesület nevére, az "OTP Gödöllő 217-98405, 2621/0112513" sz. devizaszámlára lehetséges. Kérjük a külföldieket, hogy a valutát devizaszámlánkra utalják át, vagy hazalátogatóval küldjék el adományukat, mivel főleg magánbankok által kezelt/ csekkek beváltásáért igen magas összegű levonást számolnak fel. Köszönjük!

EBÉD-IGÉNYLÉS. /visszaküldendő május 20.-ig/

Bejelentem, hogy a Gödöllőn, 1993. június 6.-án megtartandó összejövettel alkalmával..... adag ebédet kérek. A személyenkénti 300 Ft. térítési díjat "ebéd" megjelöléssel az Egyesület 763-2608 csekk számlájára befizetem, illetve.....

Név:

Lakcím:

Dátum:

Évfolyam:

-12-
MEGHÍVÓ

Szent Norbert ünnepi találkozó Gödöllőn,
1993.junius 6.-án vasárnap.

Az ujjaéledt Gödöllői Perjelség és Öregdiák Egyesületünk várja idén is az egykori tanárokat és diákokat, hozzátartozóikat, mindazokat, akiket összeköt a Premontrei Rend tisztelete, gödöllői emlékezete, a Gimnázium és a Nevelőintézet szelleme, az iskolaévek alatt kifejlődött barátság és szeretet, -egy közös találkozásra.

10.00-kor a városi temetőben nyugvó tanárok sirkertjét keressük fel. A HÉV. Bp. Örs-vezér térről félóránként indul, a menetidő 40 perc./a 9.00-kor induló szerelvényről leszállás a Szabadság - téri megállónál. Autóval az M3-as utról lehet lehajtani./ Kérjük az autóval érkezőket, hogy a nehezen járóknak ajánlják fel segítségüket, mivel a temetőből az új Premontrei Kápolnához megyünk át, ahol 11.00-kor **-Szt. Norbert tiszteletére-** ünnepi mise, megemlékezve a Rendről, az egykori tanárokról és diákokról, elhunytainkról és a hősi halottakról. Elérhető a Bpestről 10.00-kor induló HÉV-vel, melyről Gödöllő végállomáson kell leszállni. Kérjük az autóval érkezőket, hogy a gimnáziumnál parkoljanak, mivel a Kápolnánál /Fácán sor 3 sz./ kevés a parkolási lehetőség.

A 12.30-14.00 óra közötti időben az egyetemi étkezdében közös ebéd, ami 300 Ft.-ba kerül azok számára, akik **étkezési igényüket május 20.-ig névszerint bejelentik** az Egyesületnek az **ebéd-igénylés kitöltésével és megküldésével**, hogy az étkezők számának összegzésével a rendelést időben leadhassuk. Akinek az étkezési díj befizetése nehézséget jelent, azokat vendégül látjuk az ebéden, hasonlóan a Felvidékről és Erdélyből érkezőket, de kérjük ezt is május 20-ig közölni az Egyesülettel. Külföldiektől levélben vagy telefonon kérünk előre értesítést étkezési igényükről. A közös ebéden, illetve azt követően lehetőség adódik az évfolyamok találkozására, vagy pihenésre.

Kedvező időjárás esetén 14.30-kor felkeressük a rendi temetőt majd a volt gimnáziumi bejáraton megyünk a volt Kápolnánk termébe, ahol 15.00 órától összejövetelt tartunk. Akik a délelőtti programokon nem tudnak részt venni, erre a Bp.-ről 14.00 órakor induló HÉV-vel jöhetnek.

ALAPITVÁNY

Egyesületünk a Gödöllői Premontrei Gimnáziumot és tanulóit segítő Alapítványt létesített, melynek ismertetését megküldtük a belföldieknek. 1992. év végéig 250.000 Ft. befizetés érkezett az öregdiákoktól és hozzátartozóiktól, emlékezve, hogy diákkorunkban a Rend és az akkori öregdiákok támogattak és segítettek. Sokunk anyagi helyzete korlátozza a segítőszándék megvalósítását. Ezért arra kérünk mindenkit, hogy saját lehetőségükön túlmenően, ismeretségi körükben /vállalatok, intézmények, magánszemélyek, stb./ is igyekezzenek támogatást szerezni. A befizetésekről és a tárgyi adományok értékéről az Alapítvány az APEH engedélyével igazolást ad, mely az adóalap csökkentésére jogosít.

Belföldiek részére befizetési utalványt mellékelünk.

Külföldiek az Egyesület devizaszámlájára utalhatnak át valutát "Alapítvány" megjelöléssel, vagy hazalátogatóval küldhetnek adományt. A támogatásokat a gimnázium nevében is megköszöni

Az Alapítvány Kuratóriuma

CIMÜNK: **GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE**
2100 GÖDÖLLŐ, FÁCÁN-SOR 3.sz. T.: 28/30879
Budapesti ügyintézés: DRAGSITS IMRE, 1023
Budapest, Árpád. fejedelem u. 46. T.: 188-6889.
Magyarország hívószáma külföldről: 36.
Budapest hívószáma külföldről : 361.
AFÉSZ Nyomda Vác, 219.93.

